No 2269 Zaterdag 22 September 1934 51ste Jaargang

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden fl. 2.— bij vooruitbetaling.

Bureau van dit blad: Brionplein Tel. 47
Administratie: St. Thomas-college Tel. 550.
DRUKKER. B. L. BOGAERS.

Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—
Afzonderlijke nummers fl. 0.15.
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels f.0.50 voor elken regel meer 10 cts.

Een misverstand onder ontwikkelde andersdenkenden.

IV.

Naar aanleiding van een dispuut.

Mogen we na deze algemeene beschouwing, in verband met onze thesis nog een enkele opmerking over het standpunt maken?

Zoo vaak hooren we de gemeenplaats: Ieder moet van zijn eigen standpunt uit beoordeeld worden. Daarmee beëindigt men elk twistgesprek en doet elkaar een soort „amende honorable". Ieder die nuchter nadenkt moest toch inzien, dat zoo'n gezegde eigenlijk wartaal is. Wat spreekt men toch van verschillende standpunten? Daar is er slechts één en dat is het standpunt der waarheid.

Ieder ander standpunt is valsch, is geen standpunt.

Mocht iemand het ware standpunt niet innemen, dan dwaalt hij onvermijdelijk, dan kan men hem van zijn standpunt uit geen gelijk geven. Wanneer twee in meening over een zaak, een toestand, een levensopvatting, een wetenschappelijk begrip of wat dan ook met elkaar verschillen en hebben vastgesteld dat dit meeningsverschil een zelfde opzicht dier zaak enz. betreft, dan trachte de een den ander te bewijzen, met argumenten aan de rede ontleend dat diens opvatting niet met de waarheid strookt, maar hij make toch nooit aan zijn dispuut een einde met het niets beduidende: Ieder van zijn standpunt uit heeft gelijk. Dat is een slag in het aanschijn der waarheid. Zulk een valsche betoogtrant doorgevoerd in het dagelijksch leven zou leiden tot de geweldigste excessen. Geen rechter zou een misdadiger meer mogen veroordeelen, die immers van zijn standpunt uit groot gelijk heeft, dat hij de menschheid besteelt en bedriegt, omdat zijn standpunt nu eenmaal is op welke manier ook rijk te worden. Moge soms het getrouw en stipt leven naar een verkeerde levensopvatting eerbied afdwingen in onzen maatschappelijken omgang met anderen, in de wetenschap bestaat geen eerbied voor het valsche. Daar is slecht één criterium: de waarheid, niet de vermeende waarheid, niet de goedbedoelde valschheid, maar de volle, objectieve waarheid.

En dan vragen we wederom: kan de katholieke opvatting over het begrip wijsbegeerte den toets der waarheid doorstaan?

Zoo niet dan toone men ons de valschheid er van aan uit de definitie, die wij gaven. Zoo ja, dan ga iedere ernstige waarheidszoeker met ons accoord en schrome niet in wijsgeerige vraagstukken met den katholieken philosoof samen te werken in den dienst der heerlijke, goddelijk schoone, ondubbelzinnige, éénige ononpartijdige waarheid.

Daar blijft nog één moeilijkheid ter oplossing over.

Wij moeten nog aantoonen hoe de scholastieke wijsbegeerte als zij vertrouwvol opziet „naar de baak, die geplaatst is aan de kusten der landen van overzee", niet in strijd komt met de boven uiteengezette leer.

Laten wij vooropstellen, dat er geen katholiek is, die deze woorden, aldus geformuleerd door Dr. Hoogveld in zijn „De nieuwe wijsbegeerte" niet met volle overtuiging onderschrijft. Ze zijn bovendien geen andere dan de leer der Kerk uitgedrukt o.a. in de Encycliek Tuas libenter van Pius IX:

„De katholieke geleerde moet in zijn studiën de goddelijke opbaring als een leidende ster voor oogen hebben", neergelegd ook in de veroordeelde stelling van den syllabus: „de philosophie moet men behandelen zonder eenig acht te geven op de bovennatuurlijke openbaring."

Hoe nu van den eenen kant deze uitspraken in hunne volle waarde te behouden en van den anderen kant toch onze thesis te handhaven van de mogelijkheid van samenwerking tusschen den katholieken en den andersdenkenden wijsgeer?

Vooraf ga de bemerking, dat zij geen afbreuk doen aan de katholieke opvatting over het onafhankelijk karakter van het wezen der wijsbegeerte, gelijk dit boven werd uiteengezet. Zou de openbaring werkelijk invloed hebben op het wijsgeerig denken van den katholieken philosoof in dien zin, dat hij een dogma in zijn denkproces zou opnemen, dan hield hij daardoor ipso facto op wijsgeerig te redeneeren. Geeft men dit toe, — dan blijft volgens de aangehaalde uitspraken — de afhankelijkheid der wijsbegeerte voor den katholiek alleen nog mogelijk in deze oneigenlijke beteekenis; dat de katholieke wijsgeer, die op de eerste plaats katholiek is en wiens katholieke levensopvatting zijn geheele leven moet beïnvloeden, zijn studiën zal moeten inrichten naar de aanwijzingen der openbaring. Hij zal zelfstandig mogen denken als wijsgeer, echter slechts in zoover de openbaring hem dit toestaat en in die richting, welke de openbaring hem wijst. Maar ook hiermee kan de andersdenkende zich niet vereenigen, omdat hij die aanwijzingen der openbaring niet aanvaardt omdat hij die leidende ster, dat baken niet als zoodanig erkent. Mag hier even tegen overdrijving gewaarschuwd worden. Immers uiteraard zullen enkel over die zaken aanwijzingen der openbaring gegeven worden, die op een of andere wijze voorwerp van geloof zijn. Nu staat het vast, dat er zeer veel stellingen zijn in het uitgebreid gebied van het wijsgeerig denken, die in geen opzicht de geloofsleer raken. In het onderzoeken dezer stellingen is dus gemeenschappelijke verkenning mogelijk.

Dit schijnen velen, o. a. professor Heymans 1 wel toe te geven, daar hij de scholastieke wijsbegeerte enkel *eenigermate* als vreemd gebied beschouwt. Er blijft dus over de leiding der openbaring voor die waarheden, welke gemeenschappelijk terrein zijn, zoowel voor geloof als voor rede. Hoe verhoudt zich de geloovige philosoof ten opzichte dier leiding?

De leiding der openbaring opent den katholieken geleerde een vergezicht, dat zich anders óf nooit óf **slechts vaag, na langen tijd en na veel moeite, aan zijn blikken zou vertoond** hebben.

Wat hij daar ziet, weet hij van goddelijken oorsprong te zijn, weet hij geen zinsbegoocheling maar objectieve waarheid te behelzen.

Bedenken wij het echter wel: hij weet dit niet als wijsgeer door inzicht, hij weet dit als geloovige door gezag. Hij tracht zijn ongeloovige collega niet de waarheden op te dringen, die hem geopenbaard zijn door middel zijner Kerk. Hij spreekt hem niet van zijn geloof. Wat echter doet hij wel? Wetend dat iedere waarheid uiteraard voorwerp kan zijn der natuurlijke rede, wetend dat eenige geloofspunten door het verstand kunnen achterhaald worden, gaat hij beproeven met zijn natuurlijk verstand de waarheden in te zien, die het geloof hem heeft leeren kennen. Dit inzicht kan hij slechts verkrijgen met argumenten aan het natuurlijk verstand ontleend.

En nu roept hij zijn niet-katholieke collega te hulp.

Samen trachten ze op wijsgeerige gronden de stelling in te zien, die de katholiek als geloovige reeds kent, met welke geloofsovertuiging geen van beiden echter rekening houdt in het wijsgeerig onderzoek, zoodat hun geloofsverschil aan hun samenwerken, geen afbreuk doet. Ziedaar hoe ook voor de wijsgeerige waarheden, die het geloof raken, gemeenschappelijke arbeid mogelijk blijft.

„Bij vraagstukken — aldus Mag. de Groot in zijn *Leo XIII en de H. Thomas van Aquino* — die de wijsgeer behandelt, maar die tevens van Godswege zijn beantwoord, gelijk eenige vragen omtrent Gods eigenschappen en het toekomstig leven der ziel, zal geen katholiek wijsgeer afwijken van zijnen Leidsman, van Christus; niettemin redetwisten wij over deze dingen ook op zuiver wijsgeerig terrein, en betoogen de waarheid met bewijzen alleen uit de rede. Vindt een man van geloof zelfs voor zijn natuurlijke redeneerkracht grooter helderheid bij Hem, die het *Licht is der wereld*, het wijsgeerig karakter des betoogs behoeft daarbij niets te verliezen. Uit dien hoofde staat de Christelijke wijsgeer tegenover den meest modernen denker op één terrein. Beiden hanteeren het wapen van *een zelfde beginsel*; wat van beide zijden gewikt en gewogen wordt, is de innerlijke kracht en klaarblijkelijkheid der voorgedragen bewijzen."

Maar, zal hier een onkatholiek opmerken: als nu de wijsgeerige onderzoekingen eens het omgekeerde resultaat leveren, dan het geloof den katholiek leerde, dan zal toch de katholiek tegen beter weten in zijn wijsgeerig inzicht moeten verloochenen, wil hij zijn katholiciteit handhaven. En hoe is op deze wijze samenwerking mogelijk tusschen den katholieken en niet-katholieken geleerde?

Wij zouden hierop kunnen antwoorden, dat deze opmerking steunt op de valsche veronderstelling, dat het katholiek geloof ooit in strijd zou kunnen zijn met de rede. Maar dit antwoord ontleenen wij aan de goddelijke openbaring. Het vindt zijn grond in een — hoewel volkomen zeker — a prioristisch beginsel, dat echter door den onkatholiek geloochend wordt. Is hier dan eindelijk het punt waarop onze wegen zich scheiden? Neen, want wat we a priori niet kunnen bewijzen voor den onkatholieken geleerde, dat kunnen we daarom nog wel a posteriori aantoonen. Immers van geen enkele geloofswaarheid heeft men tot heden toe kunnen bewijzen, dat zij in strijd was met de rede, evenmin als men van een bewezen redewaarheid heeft kunne vaststellen, dat zij niet strookte met hetgeen de openbaring leerde. Meent men dat deze bewering te boud is, men weerlegge ze, doch men vergewisse zich eerst degelijk èn hoe de geloofswaarheid in haar juiste formuleering luidt èn wat deze inhoudt, èn of de redewaarheid door inzichtelijke argumenten onomstootelijk vaststaat. Zijn deze beide voorwaarden vervuld, dan wachten wij rustig den strijd en zonder overmoed mogen wij zeggen: nog nooit heeft men den kamp gewonnen en de thesis der Katholieke Kerk: „TEGENSPRAAK TUSSCHEN REDE EN GELOOF IS ONMOGELIJK" gelogenstraft.

Welnu waar een katholiek philosoof zulke beginselen huldigt en met zoo'n overtuiging bezield, een overtuiging, die iedereen niet deelt, maar die niemand nog ooit heeft te schande gemaakt de hand wil reiken aan zijn andersdenkende collega's tot samenwerking bij wijsgeerig vorschen, past het daar deze laatsten de broederhand van zich af te stooten met de onzaakkundige opmerking, dat samenwerking onmogelijk is, wijl de scholastieke wijsbegeerte beïnvloed wordt door de openbaring?

Onze conclusie is derhalve: Wij vragen den onkatholieken philosoof niet met ons te redetwisten alsof hij katholiek ware, wij vragen enkel aan hem met ons te blijven op zuiver wijsgeerig terrein.

Daar nu beslist niet het geloof noch het gezag, daar beslist alleen de rede. De wijsbegeerte aldus Thomas van Aquino in zijn Summa Theologica verschilt van de godgeleerdheid, die haar zekerheid put uit het licht der openbaring, terwijl de wijsbegeerte op de natuurlijke kracht der rede steunt. (I, 1,5 en 6: 1, II 57, 2).

Voor tegenspraak tusschen beide is geen gevaar. De katholiek weet, dat deze niet bestaat en mag dus met zijn rede alles doorvorschen, wat voor het menschenverstand doorvorschbaar is.

De andersdenkende, die geen genoegen neemt met deze leer taste ze aan en bewijze uit de feiten dat er tegenspraak is.

Moet hij echter na nauwkeurig onderzoek bekennen, dat hij ze niet gevonden heeft, dan aarzele hij niet langer en reike zijn roomschen collega de hand tot een broederlijk samenwerken in dienst der heilige, onpartijdige waarheid.

Het is echter mogelijk, dat de andersdenkende geleerde na zijn onderzoek nog tot een andere conclusie komt. Tegenspraak tusschen geloof en rede heeft hij niet gevonden. Integendeel ontdekte hij een wonderschoone harmonie.

De waarheid die zijn rede hem deed inzien, heeft hij lief. Hoe zou een rechtschapen mensch de waarheid niet beminnen? En als hij die waarheid in zich heeft opgenomen en ze koestert aan zijn hart, dan ontwaart hij telkens nieuwe schoonheid in haar. Totdat die waarheid hem wijst naar haar oorsprong, waarvan alle geschapen waarheid is uitgestraald.

Want al wat eindig en geschapen is, wijst op iets oneindigs en ongeschapens.

Bemerkt hij nu in het naspeuren van het leven en de leer der Katholieke Kerk, hoevele — heden — vaststaande redewaarheden daar worden terruggevonden, daar zijn gehandhaafd eeuw aan eeuw tegen velerlei schijnredenen eener valsche wetenschap, dan blijve hij voor dit verschijnsel niet onverschillig. En de vraag moge bij hem oprijzen vanwaar die opvallende overeenkomst?

De natuurlijke waarheden zijn een afstraling van de eeuwige Waarheid. Alle sporen van waarheid, in welke godsdienst ook wijzen op den Heer der Waarheid; maar waar zooveel waarheid opgetast ligt in een leer, die voorgeeft rechtstreeks afkomstig te zijn van Hem, die zich de weg, de DE WAARHEID en het leven noemde, is die leer niet waard onderzocht te worden met toewijding en ernst? Indien men aldus naast veel begrijpelijks, veel ondoorgrondelijks heeft leeren kennen, dat echter nooit met het gezond verstand in strijd is, hoewel het boven 's menschen bevattingsvermogen gaat, zou het dan geen wijze voorzichtigheid verraden, op dit onbegrijpelijke niet te smalen maar in geloovig vertrouwen te bidden tot Hem, Die alle verstanden verlicht? Voor het overige zorgt Gods genade.

1.) Zie de Gids van Januari 1916.

SOCIALE HOEK.

Quadragesimo en Curaçao.

Als tweede onderdeel van de paragraaf over het herstel der sociale orde wordt door Q. A. het leidend beginsel aangegeven dat de economie — de volkshuishoudkunde — dient te beheerschen.

Dat er een zekere regelmaat en orde, een eenheid in de economische samenleving behoort te bestaan, evenals in iedere andere maatschappij, wordt wel door iedereen toegegeven, maar tot voor kort was ook iedereen ervan overtuigd dat er geen betere manier bestond om deze eenheid te verzekeren als de ijver concurrentie — reminiscenten van Fred Bastiat en zijn „Harmonies économiques." Niet alsof Bastiat de grootste of helderste econoom van die richting was, maar hij was de man, die in Frankrijk aan de spits stond van eenzelfde beweging als in Engeland de Manchester-school wordt genoemd. Met lyriek wist hij het individualisme van de klassieke economen — op papier — tot zijn consequentie te voeren: harmonie en vrijheid in het maatschappelijk verkeer, absoluut vrije concurrentie als de groote stimulans voor vooruitgang en beschaving.

Hij schrijft: „il n' y a pas de sophisme, de préjugé, de ruse, de tyrannie qui lui résiste. Il porte en lui même et la démonstration d'une Vérité, et la déclaration d' un Droit, et la puissance d' un Principe."

Q. A. stelt echt nuchter vast:

„Uit dit beginsel zijn als uit een troebele bron, alle dwalingen der individualistische maatschappijleer voortgekomen."

Want: „Gelijk die eenheid der menschelijke samenleving niet kan steunen op de tegenstelling der klassen, zoo kan de juiste ordening van het economisch leven niet aan de vrije concurrentie worden overgelaten."

Reeds vroeger hebben wij gewezen op de fouten der economen van individualistische richting; het zal niet noodig zijn deze nogmaals uit te pluizen. De gevolgen worden door de Paus duidelijk aangegeven, waar Hij schrijft:

„Want door uit het oog te verliezen dat het economisch leven een sociaal en moreel karakter draagt, heeft deze leer dit sociaal karakter totaal vernietigd."

Men begrijpe goed: vrije concurrentie is niet per se (in zich) verkeerd. Men kan zich omstandigheden voorstellen, waarin dit systeem werkelijk het juiste middel zou zijn. Want vrije concurrentie is immers geen doel op zichzelf; het is uit zijn aard slechts een *middel* om tot het doel te geraken — en niet meer. En dat doel is niet de welvaart van bepaalde bevolkingsgroepen, doch op de eerste plaats: een rechtvaardige verdeeling der goederen. Blijkt nu dat dit middel niet tot dat doel voert, of zelfs het bereiken ervan onmogelijk maakt, dan is het daarmede veroordeeld. Q. A. zegt dan ook:

„Zonder twijfel is de vrije concurrentie te rechtvaardigen en ook zeker nuttig, zoolang zij binnen zekere grenzen gehouden wordt, maar zij kan in het economisch leven volstrekt geen leidend beginsel zijn."

Maar in de laatste tijd was op velerlei gebied door concentratie van bedrijven en prijspolitieke maatregelen niet veel meer van de vrije concurrentie overgebleven — met niet minder slechte resultaten:

„De economische dictatuur, die den laatsten tijd voor de vrije concurrentie in de plaats is getreden, kan die functie nog veel minder vervullen, omdat deze een blinde tyrannie en gewelddadige macht is, die een krachtige beteugeling en wijze leiding noodig heeft om de menschen nuttig te worden — een leiding, die zij zelf niet kan geven."

Hiermede zijn dus weer de beide heerschende systemen afgewezen: het eene, dat gebaseerd is op vrije concurrentie, wegens ongeschiktheid van het middel — het andere, dat op economische dictatuur berust, wegens blinde tyrannie en gebrek aan leiding.

In de plaats daarvan moet een ander beginsel in de sociale orde worden ingevoerd: een beginsel, dat na het voorafgaande, voor ons weinig nieuws zal bevatten: de sociale rechtvaardigheid en liefde.

Q. A. schrijft:

„Vóór alles is noodig dat deze rechtvaardigheid in daden tot uiting komt d.w.z. een sociale en juridische orde moet tot stand worden gebracht, die op geheel het economisch leven als het ware haar stempel drukt.

En de staat moet de krachtdadige bescherming en verdediging daarvan op zich nemen, — wat hij des te gemakkelijker zal kunnen doen, indien hij die lasten van zich afschudt, welke niet bij hem thuis hooren."

In het vorige artikel hebben wij reeds gezien op welke wijze de Paus zich dit voorstelt: door onderlinge samenwerking van de beroepsstanden. Maar met het oog op de internationale bindingen van het sociale en economische leven laat Hij hierop nog volgen:

„Wegens hun sterke wederkeerige economische afhankelijkheid moeten de verschillende volkeren, met vereende krachten ernaar streven, om door verstandige verdragen en instellingen een gelukkige en succesvolle internationale samenwerking op economisch gebied te bevorderen."

Daarmede hebben wij vrijwel het geheele sociale program behandeld, zooals dat door Q. A. wordt aangegeven. Enkelen zullen daarbij misschien gedacht hebben aan Thomas Morus en andere utopistische schrijvers. Maar ook voor dezen wijst de Paus nog eens uitdrukkelijk op wat voor een werkelijke verbetering van de bestaande toestand een noodzakelijk vereischte is.

„Herstel en verbetering der sociale orde zal zeker nooit tot stand gebracht kunnen worden zonder een hervorming der zeden."

En als waarschuwend voorbeeld wordt nog eens gewezen naar de Middeleeuwen — naar het bloeitijdperk der gilden; niet om de toen bestaande organisaties voor onze tijd aan te bevelen, maar om de werkelijke oorzaak van dat regiem aan te wijzen.

Veelal hoort men immers de meening verkondigen dat de gilden ten gronde moesten gaan, omdat zij de ontwikkeling van de industrie tegen hielden. Maar zelfs iemand als Prof. Treub weet de opzet beter te waardeeren, waar hij schrijft:

„Maar dat belet niet dat uit de middeleeuwsche economische politiek voor ons in menig opzicht leering is te putten en bovenal, dat wij haar kunnen en moeten waardeeren, als de politiek, welke 1° aan de steden destijds de kracht heeft gegeven die zij behoefden als draagsters van den economischen vooruitgang als brandpunten van de maatschappelijke beschaving en welke 2° er standvastig op uit is geweest in de steden voor zoover zij daartoe bij machte was, gelijkheid in de verdeeling van het maatschappelijk vermogen tusschen de poorters te bevorderen." (Hoofdstukken uit de Geschiedenis der Staathuishoudkunde).

En Gustav Schmaller schrijft in zijn, „Unrisse und Untersvehungen zur Wirtschaftsgeschichte."

„Eerst toen het stelsel begon de grondslag te worden voor gemakzucht en indolentie, ontaardde het en moest het door andere sociale vormen en organisaties van het economisch leven worden vervangen."

Men zou het ook zoo kunnen zeggen: het sociale verantwoordelijkheidsgevoel, dat oorspronkelijk op zoo treffende wijze in de gildenorganisaties tot uitdrukking kwam, stompte af. Als voorbeeld hoe sterk dit gevoel

oorspronkelijk sprak, wijzen wij op het zoogen. recht van exue.

Men was ervan overtuigd, dat op de eigendom sociale verplichtingen rusten, dat het privaat-eigendom ook een sociaal karakter heeft. De burgers van de stadsgemeenschap ontleenden hieraan eenige rechten — alhoewel geen zuivere eigendomsrechten — op de bezittingen van alle poorters. En als dan ook een burger stierf en hij zijn goederen naliet aan erfgenamen buiten de stadsgemeenschap, dan moesten deze, alvorens de nagelaten goederen in bezit te kunnen nemen, de rechten van de andere poorters afkoopen — hetgeen geschiedde in de vorm van heffing van het recht van exue.

In de 16e en 17e eeuw werd dit recht echter langzamerhand door onderlinge overeenkomsten tusschen de steden afgeschaft; in dien tusschentijd had men de oorspronkelijke, zeer juiste grondslag vergeten.

Q. A. wijst echter de primaire fout aan, waaraan die sociale orde onderging.

„De schuld lag veeleer bij de menschen, die door egoïsme verhard, weigerden voor het groeiende menschen-aantal binnen die orde ruimte te maken — wat toch hun plicht was.

En ook omdat zij, onder invloed van een valsche voorstelling van vrijheid en andere dwalingen, geen enkele heerschappij dulden konden en zich aan alle gezag poogden te ontrekken."

Gezien de economische gevolgen, die in de eerste paragrafen van Q. A reeds werden uiteengezet, is het niet te verwonderen dat in verschillende landen verzet gerezen is. Behalve in Rusland, waar de geheele bestaande orde werd omvergeworpen, werden — om de sterkst sprekende voorbeelden te noemen — ook in Italië, Duitschland en Oostenrijk grondige wijzigingen in de sociale organisatie aangebracht. In hoeverre Roosevelt thans zal slagen in zijn pogingen om, midden in de economische crisis, analoge correcties aan te brengen zal nog moeten blijken. Doch alleen al het feit dat het hem mogelijk is deze pogingen thans te ondernemen, wijst op een algemeene ontevredenheid met het heerschende systeem. En wij verwachten niet dat hiermede een einde zal zijn gekomen aan de pogingen om verbeteringen aan te brengen in een onhoudbare toestand.

Dat deze toestand werkelijk onhoudbaar is, dat er verandering moet komen, zullen we aantoonen aan de hand van het derde en laatste deel van Q. A, dat door deze woorden wordt voorafgegaan:

„Rest Ons derhalve nog, het tegenwoordige economische stelsel en zijn meest verwoeden aanklager, het socialisme, voor de vierschaar te roepen en over beide een formeel en rechtvaardig oordeel uit te spreken, om daarna den wortel van zooveel kwaad, zoover mogelijk, bloot te leggen."

De reis van Dr. Charles de la Try Ellis.

Aan een particulieren brief van Dr. DE LA TRY ELLIS, ex-president van het hof van Justitie, en Echtgenoote, ontleenen wij de volgende bijzonderheden van hun reis, die wij gaarne meedeelen aan onze lezers:

Na enkele maanden doorgebracht te hebben in Los Angeles, California, waar wij de drukte van een groote stad hebben meegemaakt, maakten we een excursie van zes en een halve week naar de eilanden van de stille Zuidzee met het SS. „City of Los Angeles". Het bleek een 35 jarige boot te zijn van 22.000 ton, aanvankelijk varende onder Duitsche vlag, den geallieërden in den oorlogstijd in handen gevallen. Het is een stevige boot, inwendig tamelijk gemoderniseerd. Een week voor Honolulu begonnen we „stale food" op tafel te krijgen, na Honolulu werd het beter. Een paar keeren hadden wij zwaar en ruw weer; maar de boot schommelde en stampte niet veel. Wij zijn niet zeeziek geweest, en wij maakten vergelijkingen met onze reizen per zeilschip in de Caraibische zee. Over het algemeen hadden wij geschikte medepassagiers, o.a. een paar judges, enkele advokaten, wel veertien medici, schrijvers, photografen, een aantal professoren, leeraren, onderwijzers enz.

De grootste helft zijn te Honolulu achtergebleven om met een andere boot van de zelfde Mij naar het Continent terug te gaan. Er waren er maar 88 overgebleven, zoodat het betrekkelijk stil was aan boord. Twee keer per dag hadden wij concert van het Arion trio (piano, viool, cello), dat geregeld over de radio speelt. Het zijn drie keurige Amerikaansche jonge dames met fijne en beschaafde manieren. Voor ons hebben ze gespeeld de Largo van Händl, en een stuk van Tosti. Zij hadden altijd mooie klassieke stukken. — Toen wij westwaarts voeren moest elken dag de klok achteruit gezet worden. Bij den 180° meridiaan, waar de zon geacht wordt op te komen, sloegen wij een dag over, van Zondag sprongen wij ineens over op Dinsdag, om niet achter te zijn met den tijd in het Oostelijk halfrond. Terugkomende was het juist omgekeerd; de klokken werden vooruitgezet en wij hadden op twee opeenvolgende dagen denzelfden datum; twee Woensdagen in dezelfde week. — Zuidwaarts gaande zijn wij in den nacht van 4 op 5 Juli den evenaar gepasseerd; tijdens het dinner kwam King Neptune in de dining room, en den volgenden dag heeft hij met zijn gevolg court gehouden. Enkele dames en heeren werden voor hem gebracht, en na voorlezing van de dagvaarding velde hij vonnis. Zij werden ingezeept, met balons afgeranseld en in de swimming pool geworpen waar een paar sharks hen opwachten. Daarna hebben wij allen een diploma gekregen, gericht aan alle sharks, mermaids enz.-

Toen wij op de terugreis weer den Equador passeerden (het was overdag) is er geschoten en een water-carnaval gevierd.—

Het was winter in de South Sea, hetgeen hierop neerkomt, dat het wat frisscher is, en dat de zon, die zoo lang het Noordelijk halfrond beschijnt om 5 30 al ondergaat. Wij waren 22° graden ten Zuiden van den evenaar, en kregen den kouden wind rechtstreeks van den Zuidpool.

Toen kwam mijn demi weer te pas.

De eilanden die wij bezocht hebben zijn, op een uitzondering na, alle bergachtig.

Mooie natuur, weelderige plantengroei, prachtige sceneries. Cocosboomen, bananen, sinaasappelen, flambo-yan, mango's, op een paar eilanden sugar cane en pine apple. Vlechtwerk, matten, schelpjes en dergelijk soort werk, en ook „tapa" gemaakt van boombast zag men op de meeste eilanden. Op een paar eilanden ook caretwerk en verschillende prullaria. De algemeene klacht was, dat wij niet langer op die verschillende plaatsen, althans op een drietal hadden kunnen blijven. Wij wilden nog meer van die eilanden zien en weten. Overal mooi weer, alleen te Suva (Fidji) een paar buien. Drie heeren gaven geregeld lectures aan boord over de eilanden, die wij bezochten. Het was n. l. een conducted tour. Verschillende shore excursions waren in het passagebedrag begrepen; andere waren optional, op onze eigen kosten. Op de meeste eilanden waren inlandsche dansen voor ons georganiseerd.

Te Suva (Fidji) hebben ongeveer 60 mannen een kanibalendans voor ons uitgevoerd, terwijl een aantal vrouwen op den grond in de handen zaten te klappen. Wij zaten in een open loods onder een zinken dak. Met versnelden pas kwamen die mannen met schrikaanjagende gezichten, en met hunne clubs gewapend tot op ongeveer 4 pas van de loods. Een paar dames riepen „not so near". Die dans werd besloten met „God save the King". Suva staat nl. onder Nw. Zeeland. — Voor zoover wij hebben kunnen waarnemen, viel het wat beschaving betreft, nog al mee op die plaatsen, die wij bezocht hebben. Maar ik moet er terstond aan toevoegen dat het op al die eilanden bekend was, dat er 'n toeristenboot zou komen; vervolgens dat wij niet overal alles hebben kunnen zien; en ten slotte, dat wij maar enkele eilanden hebben bezocht, terwijl er wel 2.500 eilanden in den Grooten Oceaan en de Stille Zuidzee liggen. Alleen de Fidjigroep bestaat uit niet minder dan 250 eilanden. — Dagelijks hadden wij wirelessberichten. Elken morgen verscheen aan boord een krant „The Polynesian", die ons op de hoogte hield van de voornaamste wereldgebeurtenissen. — Wij waren slechts twee dagreizen van Australië verwijderd; jammer, dat wij daar ook niet een kijkje hebben kunnen nemen. Op de meeste plaatsen moest de boot in een baai, in de open zee, of buiten de riffen ankeren, en dan moesten wij in motorbootjes aan wal gaan, waarmee ook eenige tijd gemoeid ging. En het was werkelijk een heerlijk gevoel, wanneer de boot te Tahiti Pango pango, Hilo, Honolulu aan een steiger kon komen te meeren, al was het maar dat een gedeelte van het schip vrij lag.

De voornaamste eilanden, die wij bezocht hebben zijn: *Nukahiva*, een Fransche bezitting behoorende tot de Marquesa's groep; *Tahiti* (Fransch) een groot eiland met 11.000 inwoners. *Rarotonga* resorteert onder Nw Zeeland, *Nukuolofa*, geregeerd door eene koningin, doch staat onder Engelsch protectoraat. Daar woont een Engelsche Consul, die Hare Majesteit in alles van advies dient. *Noumea* ligt in Nw Caledonië (Fransch), een aardig stadje met een MOOIE KATHEDRAAL. *Suva* met mooie gebouwen, winkels, een museum, een goed hospitaal, apotheek, kerken en residentie van den Bisschop. *Apia* (Samoa-Britsch) interessant met prachtige gebouwen, Clubs enz. *Pango Pango* (Samoa) staat onder protectoraat van de U. S. A. De Navy-Commander schijnt daar de voornaamste man te zijn. Het eiland is in denzelfden trant als Apia. Van hier stevenden wij terug naar de Hawaii-eilanden en bereikten *Hilo*. Hier ziet men uitgedoofde kraters, en een aardige waterval.

Pres. Roosevelt was er de week te voren geweest; overal in de stad ziet men zijn portret. Van hier vertrokken wij naar *Honolulu*. Een vrij groote en moderne stad, met trams en omnibussen, en zelfs een verkeersagent met zijn fluitje. Een ontzettende drukte bij aankomst van onze boot, een aantal menschen op de pier, muziek en zang. Toen wij aan boord gingen kregen wij ieder een krans om den hals. Op al die eilanden hebben wij R. K. Kerken gezien, kerken van Methodisten, tempels van Japanneezen en Chineezen en zelfs een Marmonen-tempel op Hawaii.

Zondag 12 Augustus tegen het middaguur lag onze boot hier in de haven, en omstreeks 2 uur waren wij in ons Hotel te Los Angeles.

Nu zijn wij besloten over de Pacific en Japan, Europa te bereiken en vertrekken 2 of 3 September met de „President Hoover" van de Dollar Line naar Japan. Wij hopen Kobe, Yokohama, Tokio, Kyoto aan te doen, **en dan Zuidwaarts gaande Azië om te** zeilen en door het Suez-Kanaal en de *Middellandsche zee* Zuid-Europa te bereiken, vanwaar wij over land naar Holland denken te gaan.

Tot dusverre is alles naar wensch gegaan, moge met Gods hulp ook de verdere reizen een even gelukkig verloop hebben.

De hartelijke groeten aan alle vrienden en kennissen. —

De Ambachtsschool.

Wij vragen de aandacht onzer lezers voor een reeks artikelen die onder bovenstaand hoofd door een alleszins bevoegde schrijver zullen worden gepubliceerd. Zonder in het minst onrecht te willen doen aan onze Curaçaosche jongens moet toch worden geconstateerd dat er weinig geschoolde vakarbeiders onder hen bestaan.

Een flinke timmerman of machinebankwerker verdient uiteraard een veel hooger loon dan een eenvoudige pion, ofschoon de laatste niet minder zwaar werk moet leveren dan de eerste. Bovendien is er een groote vraag naar werklieden die een vak kennen.

Van hoogstaande zijde wordt aan het Bestuur van deze Ambachtschool verzekerd, dat na het behaalde eindexamen geslaagde candidaten onmiddellijk zullen worden geplaatst. — Niet alleen Curaçao maar ook Aruba vraagt voortdurend geschoolde arbeidskrachten en de groote maatschappijen zijn genegen aan inlanders de voorkeur te geven boven vreemdelingen, mits zij werkelijk voor hun taak zijn berekend.

Wij schreven reeds meermalen dat Curaçao wel geografisch een klein plekje op den aardbol is, maar industrieel is het een zeer voornaam centrum.

Ook Aruba gaat steeds vooruit, men vergelijke slechts de betaalde loodsgelden van de laatste maanden tusschen Curaçao en Aruba.

Een degelijk ambacht is een groote schat en wel doet de vader die zijn jongens een goed ambacht laat leeren.

Soms laten de Ouders zich te veel leiden door z.g. standsvooroordeel. Hun jongen mag wel „kantoorbediende" worden maar geen „ambachtsman". Het is waar, behalve dat 's jongens handen dan niet zoo ruw worden begint hij in een winkel of op een kantoor al direct te verdienen al is het maar 40 of 50 gulden in de maand, terwijl de jongen die een ambacht leert, de eerste jaren niets verdient. Maar men vergeet dat de opgedane vak-kennis op den duur veel meer waarde heeft dan het schamele salaris van den kantoorbediende.

Laten wij echter het woord aan onzen bevoegden medewerker:

Het doel van deze enkele kolommen zal in hoofdzaak daarop gericht zijn om een algemeene indruk te geven hoe het nijverheidsonderwijs is ontstaan, wat een ambachtsschool is, wat zij beogt en waaraan zij moet voldoen, om op dezen manier men zou kunnen zeggen, liefde aan te kweeken voor ons nijverheidsonderwijs hier op Curaçao.

Goede wijn behoeft geen krans, zou men op kunnen merken, maar aangezien de hier bedoelde wijn een nog te onbekend merk is, is het noodzakelijk dat we hem in het voetlicht plaatsen om eenige bekendheid te verwerven.

Het nijverheidsonderwijs is ontstaan uit de behoefte aan een betere scholing van werkkrachten in het ambacht en de diverse soorten bedrijven. De industrialisatie van ambachtsbedrijven, het ontstaan van nieuwe ambachten en vooral de grootere ontwikkeling der industrie, hierbij bedoelen we niet de omvang maar de grootere technische eischen welke gedurende de laatste tientallen jaren van de vakmenschen werden gevraagd, hebben steeds meer om beter geschoolde werkkrachten gevraagd.

De taak van het nijverheidsonderwijs is, daarin te voorzien en zich daarbij te richten naar de zich steeds wijzigende behoeften der ambachten, nijverheids - scheepvaart bedrijven.

Geen enkel onderwijs is doel in zich zelf, en het is goed en noodig, dat degenen, die, met de leiding en uitvoering ervan belast zijn, **zich daar steeds rekenschap van geven, en het** werk dat zij verrichten, bij voortduring toetsen aan de eischen, die het maatschappelijk leven stelt.

Het bedrijfsleven is in de laatste decennia sterk gewijzigd. Die wijziging is eigenlijk al aangevangen met de ontwikkeling van de moderne industrieën en vooral in de jaren van en na de oorlog is ons die verandering duidelijk bewust geworden, en zijn de gevolgen van die verandering op het geheele maatschappelijk leven, ook buiten den engeren kring van de bedrijven, helder aan den dag gekomen.

Bij dat deel van het bedrijfsleven, dat we, in aansluiting met vroegere jaren „het ambacht" plegen te noemen, heeft deze tijd zich gekenmerkt door den overgang van wat we „traditioneele werkwijze" zouden willen noemen tot een meer „rationeele".

De vroegere, op oudere ervaring berustende, min of meer vaste regels voor werkwijzen, handgrepen, gebruik van materiaal en gereedschap, zijn critisch bekeken, en getoetst op hunne waarde voor onze tijd, en daardoor is veel ervan vervallen. Nieuw, rationeeler, sneller en nauwkeuriger gereedschap heeft de plaats ingenomen van het oude, dat, vaardig door ervaren vaklieden gehanteerd, toch tot het scheppen van zulk voortreffelijk werk had gediend.

Andere materialen, vooral ook andere hulpmaterialen, zijn in de plaats gekomen van veel, wat vroeger als „het materiaal bij uitnemendheid" wordt beschouwd, en elken dag komen nieuwe materialen en nieuwe hulpmiddelen zich aanmelden.

De taak der aanbachtschool is daardoor niet gemakkelijker geworden.

Zal zij op de hoogte blijven, zal ze leiding kunnen blijven geven aan hen die het ambacht zullen gaan beoefenen, dan is het voor haar aan eerste vereischte, om, door hare leeraren zelf steeds voeling te blijven houden met de ontwikkelende praktijk.

Onder den indruk van de sterke arbeidsverdeeling en de mechanisatie van den arbeid, welker voortschrijding kenmerk is van de industrieele ontwikkeling, is men wel eens gaan meenen, dat daarmee altijd en voor alle betrokkenen een ontscholing gepaard gaat. Wie nauwkeuriger toe ziet, zal ontdekken dat dat zoo in zijne algemeenheid niet juist is.

Wordt Vervolgd.

BERICHTEN.

Troonrede van H. M. de Koningin.

De opening van de Staten Generaal en de daarmede in verband staande Koninklijke Rijstoet heeft onder de grootste belangstelling plaats gehad en onder de hartelijke toejuichingen van de duizendkoppige menigte — zoo zeggen ons de telegrammen. Alles werd begunstigd door fraai weer, terwijl er een warm Septemberzonnetje straalde.

De Koningin ving Hare troonrede aan met op de eerste plaats te bedanken voor de bewijzen van genegenheid en verknochtheid, welke Zij gedurende de laatste maanden had ontvangen. Daarna onmiddellijk overgaande op de „crisistoestand," zeide H. M., dat deze in het afgeloopen jaar was toegenomen zoodat in het bedrijfsleven van Nederland en Indië steeds zwaardere en meer zorgwekkende druk te wachten staat. Daar de regeering de overtuiging handhaaft van de noodzaak van gezonde financiën en hoogere belastingen onmogelijk zijn, zullen de uitgaven moeten verminderen.

Hiertoe zullen voorstellen worden ingediend. De vooruitzichten voor den buitenlandschen handel zijn slechter, daarom moet de meeste aandacht besteed worden aan het behoud en de verruiming van den binnenlandschen afzet. De crisisregelingen zullen moeten worden beperkt en de crisisheffingen verlaagd.

Voor *Indië* wordt gestreefd naar de bevordering van den uitvoer, de aanpassing der productie bij den afzet en de bevordering der industrialisatie. De nauwere economische aanraking met Indië en Suriname zal worden **voortgezet.** ***De toestand van Curaçao is vrij gunstig.*** **De sterke bewapening** alle wegen verwekt bezorgdheid en moet het standpunt der nationale verdediging beïnvloeden en noodzakelijk moet ernstige aandacht worden geschonken aan de handhaving van de volkskracht en van het overheidsgezag. De Koningin eindigde Hare rede met de overtuiging uit te spreken dat het geloof in Gods Almacht aan ons Volk den noodige levensmoed zal geven.

Voordat de afgevaardigden gelegenheid hadden op te staan om de Koningin een lang leve toe te roepen sprong de Communist Rustan Effendi op en schreewde uit alle macht: „Weg met de Koningin." Hij werd onmiddelijk met twee zijner communistische collega's uit de zaal verwijderd. Op hetzelfde oogenblik tintelde de communistische ster van een meter breedte van de vlaggestok voor het Koninklijk paleis in Amstererdam en even daaronder hing het soviet symbool, de hamer en de sikkel."

Ook hadden s'morgens vroeg reeds 150 communisten getracht te demonstreeren voor het ministerie van sociale zaken. De politie verhinderde echter het optrekken op het voorplein.

En dan lezen we als een bijtende ironie in de telegrammen van denzelfden dag dat Rusland is aangenomen als lid van den Volkenbond. Arme verdwaasde wereld, die zich meer en meer gaat werpen in de netten der goddeloozen. — Wel mag H. M. onze Koningin een beroep doen op het geloof in Gods Almacht om ons volk levensmoed te geven in deze dagen van groote materieele zorgen maar van veel grooteren geestelijken nood.

Vormreis van Monseigneur.

Zondag ll. is Monseigneur vergezeld van zijn secretaris P. I. de Bruin na een voorspoedig verblijf op Aruba per Libertador te Curacao teruggekeerd.

De Bisschop vormde gedurende 8 dagen meer dan 600 kinderen en grooten in de verschillende parochies en constateerde met genoegen de steeds grootere stoffelijken vooruitgang der Arubianen.

Kapitein Michaelis.

De volgende week zal Kapitein Michaelis ons eiland verlaten om gedetacheerd te worden in Rotterdam.

De vele blijken van sympathie die Kapitein Michaelis deze laatste dagen dat hij in ons midden is ontvangt, moge voor hem het bewijs zijn hoezeer hij algemeen werd geacht door de bevolking van Curaçao en door ambtelijke en militaire kringen.

Wij wenschen kapitein Michaelis een aangename reis en behouden terugkomst in het vaderland en hopen dat zijn toekomstige werkkring even prettig voor hem moge zijn als het tijdsverloop dat Hij op Curaçao heeft doorgebracht.

Vereeniging voor Ziekenhuisverpleging op Curacao.

Op Maandag 24 Sept. zal om 8.30 uur n.m. in de zaal van de Koloniale Raad een bijeenkomst plaats hebben ten einde bovengenoemde Vereeniging op te richten.

Allen die er belang in stellen zijn welkom,

De Commissie van voorbereiding.

H. J. Cohen Henriquez.
S. A. Senior.
Dr. P. H. Maal.

Beschikkingen.

De Heer Edgar Cardoze is ingaande 1 September 1934 benoemd tot beambte bij den Districtmeester van het 2e district op Curaçao.

De Heer M Rosema is ingaande 1 September 1934 benoemd tot Chef-Monteur bij den Lands Radio en Telefoondienst in Curaçao.

Zilvergeld.

Volgens een *bekendmaking* van de Administrateur van Financiën in de locale pers (ook in dit nr. van de *Amigoe di Curaçao*) zijn er sommige rijksdaalders, guldens en halve guldens, die *na 1 Januari 1935* buiten omloop zullen worden gesteld. Zij kunnen tot ultimo Juni 1935 tegen munten van het nieuwe gehalte worden ingewisseld. In art. 3 der **wet van 27 November 1919 (zie Staatsblad No. 786) kan men zien, welke munten** hiermede bedoeld zijn.

Als we deze *bekendmaking* nu eens van den *praktischen* kant beschouwen zal iedereen het wel met ons eens zijn dat:

1° Waarschijnlijk alléén op de Secretarie en de Griffie een exemplaar van dat nummer 786 van het Staatsblad zal aanwezig zijn, m.a.w. dat zoowat niemand op Curaçao kan weten, wat de bedoeling is van die wet.

2° Zoodat zoowat niemand kan weten, *welke* rijkdaalders, guldens en halve guldens na 1 Januari a.s. ongeldig zijn en welk soort nog geldig blijven.

3° Dat het wèl zoo verstandig en veel praktischer zou geweest zijn, indien in deze *bekendmaking* terstond gepubliceerd was, *welke* soort munten in dat art. 3 bedoeld zijn, dus dat die zilvermunten met het jaartal vóór (welk jaar?) niet meer geldig zijn en *na* (dat jaar?) wel in omloop zullen mogen blijven.

Praktisch is toch maar alles.

Correspondentie uit Saba.

Uw ingezonden stuk was van te persoonlijken aard om geplaatst te worden. *Freddie Boy St. Martin.* Wegens plaatsgebrek kan uw stuk pas de volgende week verschijnen.

Nog ontvangen een zeer belangrijk verslag over Reepelsteeltje in Aruba.

Wegens plaatsgebrek moet dit blijven wachten tot de volgende week.

Curaçaosche Hebbedingetjes.

„Alle goede dingen bestaan uit drieën", zegt het spreekwoord.

Zoo was het ook Maandag avond 10 Sept. toen de „Libertador" binnen kwam.

De steiger was zwart van menschen, die vol verwachtingen waren.

Één groep verwachtte de Padvinders die van hun zomerkamp op Curaçao kwamen, en een andere groep de leden en spelers van de Curaçaosche Ontspanning-Vereeniging „Onderling Genoegen", weer anderen hun familie en kennissen, maar allen verwachten Z. H. Exc. Mgr. P. I. Verriet en zijn secretaris de Eerwaarde Pastoor de Bruin, die ook per zelfde gelegenheid mee kwam.

Zelden of nooit heb ik de „Libertador" zoo zien binnenkomen. Muziek van Sta Cecilia, zang van de kinderen die „Repelsteeltjes" kwamen opvoeren, heen en weer gegroet van de Padvinders, welpen en andere passagiers, fluiten of liever het heesch gedoe van de „Libertador", alles te samen genomen was er een prettige stemming.

Toen het schip bijna gemeerd was zong het kinderkoor van „Onderling genoegen" een aardig lied en het „Wilhelmus", waarmede zij ineens de harten van Aruba wonnen.

Het schijnt wel dat Aruba een feestweek had. Eerst „de blijde incomste" van de „Libertador" het schip dat nu voor ons op Aruba onontbeerlijk is geworden. Dan op die zelfde avond groote voorstelling van een Spaansch gezelschap in het Gloria Theater.

Dinsdag en Woensdag opvoering van de kinder operette „Repelsteeltje" in het zelfde theater.

Nu moet ik bekennen dat ik het Spaansch gezelschap niet heb gezien, maar ik heb de „Libertador" zien binnenkomen hetgeen mij veel meer waard was.

Maar de opvoering van Repelsteeltje heb ik niet gemist. En daar ben ik werkelijk blij om. Of het mooi was!

Mooi is het woord niet. Het was meer dan mooi, aardig of prachtig. Het was buitengewoon interessant om de eerste kinderoperette op Aruba te zien. Wat een spel van die kinderen, er mankeerde zoowat niets aan. Zoo'n durf van vreemde kinderen, om voor een vreemd gezelschap te spelen als echte artisten! En wat een moed van die leiders om zoo maar even met bijna vijftig kinderen van af vier jaar oud over zee op reis te gaan!

Het wordt mij werkelijk moeilijk om te gaan prijzen. Natuurlijk eerst de kinderen die zoo heerlijk speelden. Vooral de Molenaar was buitengewoon en de Koningin en Repelsteeltje en Miranda en nou dan alle medespelers en speelsters, ik weet heusch niet met wie te beginnen.

Maar de leider, de onmisbare leider, zooals de Heer Jonkers, den Heer Rietkerk noemde, aan dien alle eer, die hem werkelijk toekomt. Hoe hij het klaarspeelt met bijna vijftig kinderen, begrijp ik niet. Ik ben zelf niet kinderloos en bestuur of liever tracht zoo'n ¾ dozijn kinderen te besturen, en ik weet dat ik mijn handen vol heb, maar 50 vreemde kinderen, kerel Rietkerk reik me de vijf, jij hebt er verstand van.

Wanneer je weer eens op Aruba komt verklaar mij dat kunstje!

Aan den Heer Pandellis mijn complimenten voor zijn prachtige decors en costumes, die meer dan schitterend waren en waarmee hij zoo'n mooie resultaten behaalde op het niet al te groot tooneel dat op deze soort van voorstellingen nog niet berekend is,

Kortom aan alle die mede gewerkt. hebben om ons op Aruba een paar onvergetelijke prachtavonden te bezorgen.

Ik hoop van ganscher harte dat wij spoedig de Ontspanningsvereeniging „Onderling Genoegen" weer op Aruba terug mogen zien, want ik ben er van overtuigd dat er ook eerste klas krachten schuilen onder de grooteren.

Ten minste toen ik den Heer Roerhorst hoorde voordragen in Hotel Palace heb ik nog een keer genoten. Wat kan die vent voordragen en ponempies trekken. Wij die niet verwend zijn met echte Hollandsche avondjes zooals door de bovengenoemde vereeniging ons bezorgd, zien met volle verlangen naar jelui uit.

* * *

Van mijn goede vriend op St. Nicolaas, het volgende:

Hij was per Vliegtuig naar Curaçao gevlogen en terug gekomen per . . . . schoener Fedalma.

„Mac", zeide hij tegen mij, „zoo'n reisje per vliegmachine is toch je ware. Om 9 uur vertrek je en om elf uur zit je een glaasje bier te drinken in de Summer Garden op Curaçao. Vlugger kan het al niet. Die Arubiaansche Vliegdienst is onmisbaar."

„Maar waarom ben je dan per schoener terug gekomen," vroeg ik hem.

„Ten eerste was er geen andere gelegenheid, en ten tweede wou ik naar Aruba terug. Maar een ding zal ik je zeggen, Mac, die vliegmachien is werkelijk gemakkelijk, vlug, enzoovoorts, maar er is geen plaats om je te bewegen; waar je gaat zitten, daar blijf je totdat je op Curaçao komt; als je werkelijk geen haast hebt is het niet zoo noodig. En die schoener, niettegenstaande, dat ie zoo snel naar beneden loopt als een steamer, is ook niet zoo lekker. Je zit aan dek en je denkt onwillekeurig aan Vasco de Gama, Columbus, Heemskerk en al die andere groote ondekkers en zeehelden, en je begrijpt het niet dat die lui het zoo lang op zoo'n schuitje hebben kunnen volhouden. Er waren meer dan tien, twaalf passagiers aan boord en toen heb ik me eigen ook niet goed kunnen bewegen. Nee, hoor, geef mij maar de gulden middenweg, de „Libertador" daar is een bar, daar kan je ook behoorlijk beweging nemen en je voelt je veilig."

„Ieder het zijne", antwoordde ik, maar geen van die drie vervoermiddelen zijn misbaar voor Aruba. Wij hebben zoowel de Vliegmachien als de Libertador en Fedalma noodig en ik hoop dat ze nog jaren in vreedzame concurrentie voor Aruba behouden blijven.

* * *

Het blijft maar droog en niet tegenstaande het in de laatste dagen verschrikkelijk warm is en wij alle verwachtingen hadden op een flinke regenbui, is die hoop niet verwezenlijkt.

Voorwaar een droog jaar!

MAC.

Maandag 17 Sept. '34.

Ook voor Curacao.

Graaf Coudenhove-Kalergi heeft een mooi getuigenis over Dollfuss afgelegd:

„Dollfuss was Pan-Europiaan als gelovig katholiek, als boerenleider en als echte Oostenrijker. *Als katholiek kon hij niet de dwaalleerstelling erkennen, dat spraak, klasse en ras de menschen krachtiger scheiden, dan het feit dat zij kinderen Gods zijn, hen verbindt.* Hij was vast besloten met alle krachten de groote nalatenschap van de christelijke cultuurgemeenschap van het avondland te verdedigen tegen den dubbelen aanval, die haar uit Moskou en Berlijn bedreigt.

Hij zag in dat het Christendom als geheel op het oogenblik door dezelfde tegenstanders aangevallen wordt als Oostenrijk en Pan-Europa en dat de afweer tegen dit dubbele gevaar slechts mogelijk is door aaneensluiting van alle krachten, die bereid zijn Europa vernieuwen en te redden. In dezen zin maakte hem ook de strijd op leven en dood tegen het nationaal-socialisme niet blind voor het bolsjewistische gevaar. Nog bij ons laatste onderhoud uitte hij zijn ernstige bezwaren tegen de dreigende opneming van de Sowjet-Unie in het Europeesche systeem. Toen hij de belangengemeenschap van Oostenrijk en Pan-Europa inzag, aanvaardde hij als opvolger van dr. Seipel het eerevoorzitterschap van de Pan-Europeeërs, is heel Europa, hem dank verschuldigd. De schoten, die Dollfuss vermoord hebben, moeten Europa uit de lethargie wekken. De martelaars-dood van den Oostenrijkschen kanselier is een dringend beroep op het geweten van Europa. De onafhankelijkheid van Oostenrijk moet vastgesteld worden in de solidariteit van Europa".

In dank ontvangen

Van den Hooged. Gestr. Heer Prospero Baiz, viceconsul van de Dominicaansche Republiek te Curaçao:

1o. Discurso del Generalisimo Rafael L. Trujillo M Hon. Presidente de la Republica.

2o. Discurso pronunciado entre La Asamblea nacional por el Honorable Benefactor de la Patria y Presidente de la Republica, Generalisimo Rafael Leonidas Trujillo Molini.

Uitnodiging van de Sportclub „La Fama" tot het bijwonen van haar feest op Zondag 23 Sept. 's middags om uur ter gelegenheid van het eerste feest der club.

Van het Hoofdagentschap der *Koninklijke Nederlandsche Stoomboot-Maatschappij* het Verslagboek van de werkzaamheden der Kamer van Koophandel en Fabrieken voor Amsterdam en van den toestand van Handel, Nijverheid en Verkeer 1933.

Van de Kamer van Koophandel en Fabrieken te Rotterdam, Statistiek van Handel, Nijverheid en Verkeer.

Nog in dank ontvangen

HOU en TROUW, het zeer lezenswaardige jeugdmaandschrift in de Nederlandsche taal dat steeds echt de jongenstoon weet te treffen.

Adilanti: het schetterde maandblad voor de rijpere jeugd dat door jong en oud wordt gelezen en gewaardeerd om zijn opvoedende kracht.

Reisgids voor Groot-Brittannië.

Van den Heer C. S. Gorsira JPEzn ontvingen we: *„Anuario de la Gran Bretaña*, 1934—'35, samengesteld door HOWELL DAVIS, den bekenden redacteur van *„The South-American Handbook."* Het is een volledige *Baedeker* of Reisgids voor Engeland en Schotland in het Spaansch en ver kort ook in het Engelsch. Voor toeristen onmisbaar, geeft hij alle gewenschte inlichtingen aan ieder die een reis daarheen gaat ondernemen.

Fanfare „Scherpenheuvel".

Uitvoering op Zondag 23 September, 's avonds om half 8, op 't Brionplein.

Programma;

1. Geburtstags-Marsch. F. Kühne.
2. Pensées Lointaines. Ouverture. G. Gadenne.
3. Passing of the Regiments. March-Potpourri. Aubrey Winter.
4. Simplicité. Fantaisie. L. Vermaelen.
5. Premières Amours. Valse. G. Allier.

Pauze.

6. Atalante. Ouverture. A. Delbecq.
7. L'Echo des Bois. Fantaisie Caprice. J. Martin.
8. Donausagen. Wals. J. Fucik.
9. Feestmarsch. J. R. v. d. Glas.

Belangrijke lezing.

Den Heer Henriquez N. E., eenige maanden geleden van Suriname gekomen met verlof, heeft een groot deel van dit verlof in Aruba, zijn geboorteplaats, doorgebracht. Op zijn terugreis heeft hij eenige dagen hier vertoefd en heeft zelfs kans gezien in dien korten tijd een avond op te offeren, Vrijdag avond 14 Sept. tot het houden van een lezing met „lichtbeelden" over Suriname, in het kransgebouw ten bate van 't noodlijdende kind aldaar, die een enorme indruk gemaakt heeft op de toch niet zeer bezette zaal. Deze lezing is iets geheel afwijkends van alle andere lezingen die wij tot nog toe over Sur. gehoord heb ben en slechts ging over boschnegers, en binnenlanden, watervallen enz, en wel eens scheeve voorstellingen gegeven zijn over *Suriname* en *Surinamers*.

Spreker heeft het op de eerste plaats jammer gevonden dat er niet meer menschen aanwezig waren, zoodat men meer bekendheid van land en volk kon opdoen. Hij liet 't naar voren komen dat een handelsrelatie met Curaçao die toch gemakkelijk te onderhouden is, een van zijn idealen is Hij memoreerde dat op de laatstgehouden tentoonstelling de Surinaamsche voorwerpen zoo'n vlot verkoop hebben gehad en betreurt 't feit dat eerst op dat eeuwfeest men kennis heeft gekregen van 't bestaan dezer mooie, kunstige voorwerpen.

Hij prees vooral de houtsoorten en heeft zelfs de Sur. sinaasappel de beste genoemd. Verder heeft hij de wensch uitgesproken dat de fatsoenlijke arbeidzame vakkundige Surinamers op Curaçao, als *Nederlandsch onderdaan* steeds den voorrang zou mogen genieten boven alle vreemdelingen.

Ook heeft hij met nadruk er op gewezen dat in het gebiedsdeel Curaçao plaats is alleen voor hoogst fatsoenlijke en ordelievende burgers en voor politieke ophitserij, en agitatie een uitzetting zou plaats vinden, maar dat men in Suriname van dergelijke elementen ook niet gediend is.

Vervolgens liet hij eenige zeer mooie opnamen van de stad Paramaribo zien met de wensch dat de Surinamers onderling weer in contact met elkaar zullen treden, doch ook samenwerkingen met de Curçaosche Nederlanders en Hollanders van groot nut is voor een hechten band.

Na deze lezing volgden eenige interessante voordrachten en goocheltoertjes die zeer in de smaak vielen.

Hoewel er niet gespoken kan worden van een financieel succes kan er toch terug gezien worden op een avond die er wel wezen mag; voorts dient er nog een woord van hulde gewijd te worden aan allen die hebben mede gewerkt tot het slagen van deze gezellige avond, in 't bizonder de heeren Ds. Millet, C. Winkel, Kappitein Gladpootjes, die zich tijd noch moeite hebben gespaard, als ook de firma Mensing & Co en de Curaçao Ice Co.

G. DA SILVA.

De Zwavelzuurfabrieken op San Nicolaas Aruba.

Regeeren is vooruitzien en dat is zeer moeilijk. Dat het moeilijk is, bewijst de chaotische toestand van de wereld.

Op Aruba bestaat, onder de vele grootere en kleinere vraagstukken, die op ons wereldje een oplossing behoeven, o.a. het ROOKVRAAGSTUK van San Nicolaas, dat de aandacht van het bestuur vraagt.

De bestaande toestand is onhoudbaar en het is onbegrijpelijk, dat die toestand nog steeds voortduurt. Waarom onbegrijpelijk?

Om de eenvoudige reden, dat die toestand niet behoeft te bestaan.

Er zijn toch meer zwavelzuur fabrieken of daarmee verwante fabrieken of fabrieken die dezelfde moeilijkheden hebben te overwinnen, dan alleen de zwavelzuurfabriek op Aruba?

Hoe hebben andere fabrieken die moeilijkheden overwonnen? Om geen hinder te veroorzaken aan medeburgers, hoe hebben andere landen daarin voorzien?

Kijk naar Mexico. Daar is het eenvoudig onmogelijk, dat een toestand voorkomt als bestaat op Aruba. Het Mexicaansche gouvernement heeft in dat opzicht zeer strenge wetten gemaakt om de burgerij te beschermen tegen de hinder van stank en alle narigheid daaraan verbonden.

Ook in ons eigen land zijn er beschermende wetten voor de burgers.

Hieronder een voorbeeld hoe Nederland, voorschriften geeft alvorens vergunning te geven aan fabrieken die met zwavelzuur werken.

„Aan een fabriek werd door een gemeentebestuur verlof gegeven deze fabriek, alwaar kunstzijde zou worden vervaardigd en derhalve met Zwavelzuur zou worden gewerkt, op de volgende voorwaarden.

De zwavelwaterstof, zwavelkoolstof en andere stank verspreidende gassen en dampen (o.a. mercaptenen), welke in het bedrijf vrijkomen en in de buitenlucht worden afgelaten, mogen daarin uitsluitend worden afgevoerd door een schoorsteen van TEN MINSTE 110 METER, zegge een honderd en tien meter.

Deze voorwaarde werd opgelegd naar aanleiding van verschillende klachten over ernstige hinder van stank, welke klachten gegrond werden bevonden.

De concessionaresse kwam tegen dit besluit in beroep, niet, omdat zij ontkent hinder te veroorzaken, doch uitsluitend, omdat zij van oordeel was, dat de bestrijding van den hinder beter op andere wijze ter hand genomen kon worden en wel door *chemische omzetting* van de stankverwekkende bestanddeelen van de afgezogen lucht.

Hoewel ten tijde, dat de nieuwe voorwaarden zouden worden opgelegd, ook aan deze oplossing de aandacht was geschonken, had het gemeentebestuur de voorkeur gegeven aan de bouw van een hooge schoorsteen, mede, omdat de directie van de fabriek toen geen methode bekend was, die in de praktijk zeker was gebleken.

Inmiddels waren er proefnemingen gedaan met het reinigen der afgezogen lucht, met het gevolg, dat ten slotte zeer bevredigende resultaten werden verkregen daar monsters gereinigde lucht nog slechts 2 a 3 milligram zwavelwaterstof bleken te bevatten. Wanneer alle afgevoerde lucht op de bovenstaande wijze zou worden gereinigd, kon worden aangenomen, dat de hinder voor de omgeving zou zijn opgeheven.

In verband met de ligging van de fabriek en andere bijkomstige omstandigheden werd bepaald dat de vrijkomende gassen ter plaatse moeten worden afgezogen.

Dat aan deze gassen alvorens in de buitenlucht te worden toegelaten, de zwavelwaterstof moet worden onttroken door die lucht in innige aanraking te brengen met een oplossing van Natrium Hydroxyde of Natriumcarbonnaat en de tijd gedurende welke de lucht met deze oplossing in aanraking blijft, zoodanig moet worden gekozen, dat de gezuiverde lucht niet meer dan 3 milligram per M^3 mag bevatten.

Ziehier twee oplossingen. Natuurlijk zullen er meer bestaan, misschien betere.

In elk geval hinder van stank en rook behoeft niet voor te komen.

Waarom dan langer gedraald? Waarom niet ingegrepen snel en afdoend? Dit is een eerlijke en ernstige vraag. De oplossing is toch niet zoo heel moeilijk.

En Aruba zal daarvoor dankbaar zijn.

A. F. D.

INGEZONDEN.

Buiten verantwoordelijkheid der Redactie, zoowel wat vorm of inhoud als wat strekking betreft. De kopy wordt zelfs bij niet-plaatsing nimmer teruggegeven.

Heer Redacteur:

Gelieve het volgende een ruimte in Uw blad te geven.

„Pan American Radio Club".

Wij zijn heel blij gebleven over hetgeen de Curaçaosche Radio Vereeniging verleden week in de Amigoe heeft geschreven. Onze Club is aan het uitbreiden, en niet oprichten of organiseeren en om alle leden van hun Radios te laten genieten, om hun een maandelijksch tijdschrift te verstrekken. Gratis reparatie (niet alleen in geval van storing, maar van Antenna-insulators tot en met aardklem, nieuwe onderdeelen aanbrengen, neutralizeeren etc.) en onderdeelen tot een lage kostprijs van wat het ons gekost heeft. Er staan vooraan twee Amerikaansche Maatschappijen als forwarding agents en hebben wij geen hulp of steun noodig.

De Pan Am. Radio Club is de Hispaniolamerica Divisie van de „N.R.A." National Radio Association met hoofdkantoor in de Vereenigde Staten en Bijkantoren in Hawaiian, Philipine, Puerto Rico, Panama, Holland, Oost Indië, Britsch-Indië, Japan, Rusland, Zuid Afrika, Frankrijk, Duitschland, Engeland, Cuba, Curaçao en Aruba, met in elk genoemde staats „**Service-men**".

Sales Service Corporation" en gaat alles personeel, en geen Question and read the Answer, zooals vele **Clubs** vragen in tijdschriften en brieven beantwoorden.

Met de vele dank voor dezen ruimte wenschen wij de Cur. Radio Ver. een schitterend voorspoed, zijn en blijven wij:

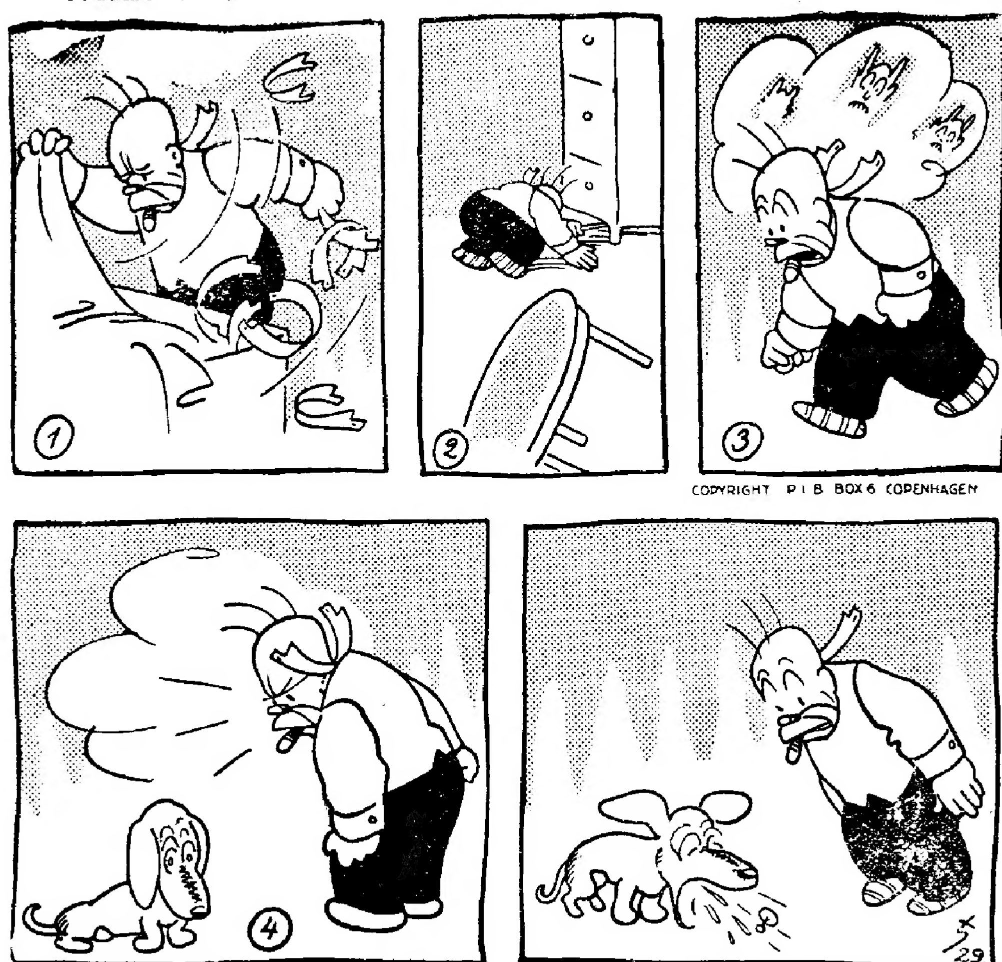
Pan American Radio Club.
Ex. 1. foreign Agency „N.R.A."
Hispaniolamerica Division.

VARIA.

„En nu, doode veldheer, ga binnen in het Walhalla". De eerste groote blunder van Hitler als staatshoofd. Een reculade van haast tweeduizend jaar. Het is niet goed te begrijpen hoe iemand, die katholiek opgevoed is geworden, in vollen mannelijken leeftijd zulke dingen kan vertellen. Phrase? Het was geen moment om phrasen te houden. Berekende neutraliteit, om te behagen aan de fanatiekelingen van den nieuwen Duitschen kultus, en de anderen te laten gelooven dat het slechts een formule was? Om 't even. Het woord was smakeloos en heidensch. Falk uit de Dreizehnlinden zal blozen over sommige Germanen van hedendaags.

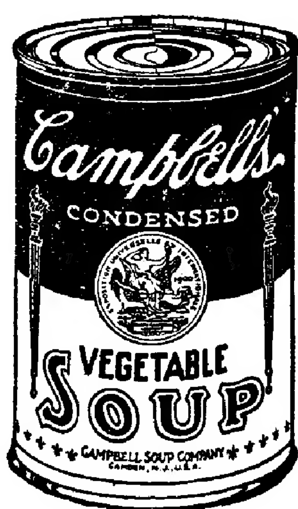
Regenval in het derde district op Curacao tot en met Augustus 1934.

	Dokterstuin	Kl. Berg	Barber	Soto	Willebrordus	Westpunt
Januari	82.7	99.3	77.—	135.5	134.1	168.7
Februari	6 2	20.6	15.—	26.—	12.5	13.7
Maart	7 6	5.—	12 —	6.—	—	17.1
April	7.8	2.3	—	—	—	9.—
Mei	[illegible]	[illegible]	—	[illegible]	—	—
Juni	2.4	4.8	—	2.9	1.1	12 6
Juli	5.2	5.6	17.—	6.4	1.9	12.—
Augustus	17.1	17.8	15.—	21.—	19.4	34.3
Totaal	129 —	155.4	136 —	197.8	169.—	267.4

Adamson zoekt z'n boordknoopje.

Het beste is niet te goed voor Uw Kinderen!

Als gij uw kinderen Campbell's Groenten Soep geeft, dan *weet* gij dat er geen betere kon gegeven worden. Het is de kwaliteit — uitsluitend de kwaliteit — die zulk een reputatie heeft verleend aan de Campbell's.

Niet alleen gaan er 15 verschillende groenten in deze soep, maar ze zijn daarenboven de beste die voor geld te krijgen zijn. We hebben ons eigen recept. Onze wereldberoemde fransche chef-koks zijn meesters in de kunst om deze soep een heerlijken geur te geven.

Dit is een ideale soep voor de jeugd; ze verstrekt een gezond, versterkend groenten-voedsel. Geeft ze dikwijls.

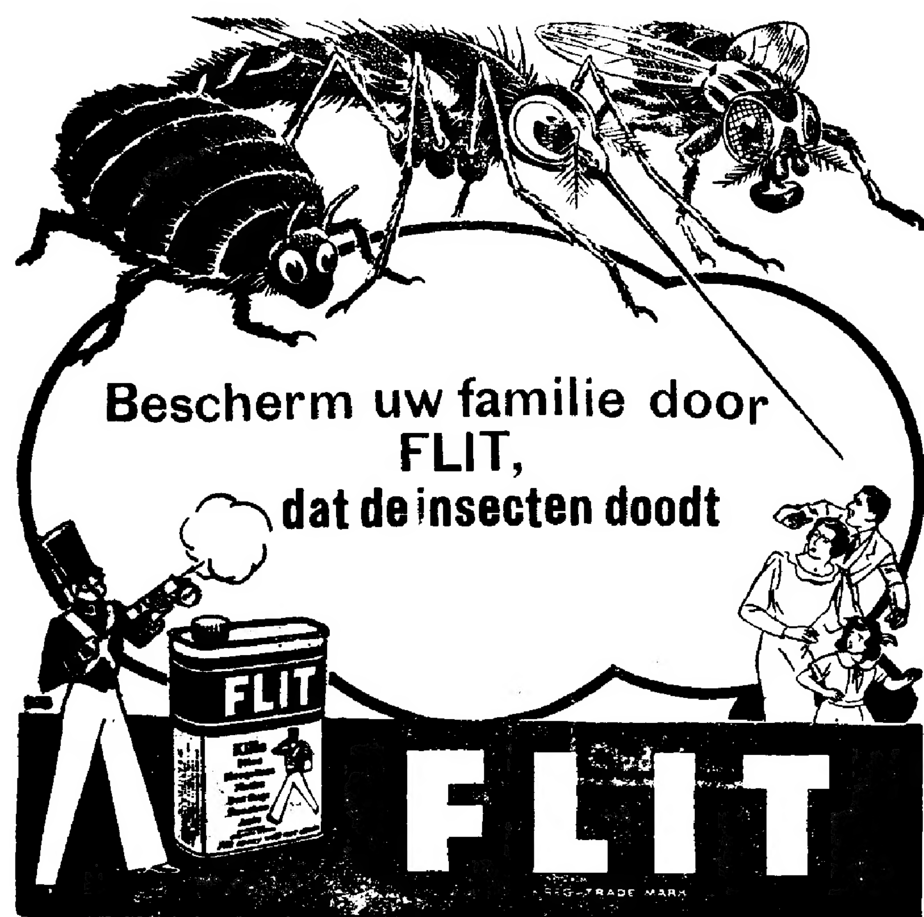
Campbell's SOUPS
LOOK FOR THE RED AND WHITE LABEL

No Se Rasque, Use MENTHOLATUM

Las picaduras de insectos causan picazón y con frecuencia serias complicaciones. Aplíquese MENTHOLATUM abundantemente y su efecto refrescante inmediatamente calmará y desinfectará la picadura.

Durante más de 40 años el MENTHOLATUM ha sido usado en todo el mundo como un remedio eficaz para quemaduras, cortadas, contusiones, dolores de cabeza, catarros etc. Exija siempre el legítimo en sus envases originales: tubos, tarros y latas.

Herwin een heerlijke Gezondheid.

MEEN niet, dat een krachtige gezondheid onbereikbaar zou zijn. Vele duizende menschen immers hebben reeds na enkele weken Sanatogen gebruik, weer het heerlijke gevoel eener sterke gezondheid herkregen.

Wat Sanatogen voor die duizenden deed zal het ook voor U doen. De versterkende werking van Sanatogen dringt tot diep in het lichaam door. Sanatogen overwint de eigenlijke oorzaak van Uw klachten: zenuwzwakte – doordat het in het lichaam de stoffen brengt die voor versterking van bloed en zenuwen noodig zijn.

Op geheel natuurlijke wijze verhoogt Sanatogen zoo Uw krachten.

Dat drukkende gevoel van vermoeidheid zal van U afvallen en die ellendige prikkelbaarheid verdwijnen. Met Sanatogen zult gij U opgewekt en vroolijk gaan voelen – Uw eetlust zal verbeteren, Uw slaap weer rustig en versterkend zijn.

Begin nog vandaag Sanatogen te gebruiken, dan zal reeds binnen enkele dagen dat heerlijke gevoel van jeugdige kracht en gezondheid Uw lichaam doortintelen.

SANATOGEN
Het Zenuwsterkend Voedsel.
Verkrijgbaar in alle Apotheken

ALUMINUM LINE.

Geregelde vracht en passagiersdienst tusschen New Orleans, Mobile, **Port au Prince, Santo Domingo,** CURACAO, Puerto Cabello, La Guaira en PARAMARIBO, en **vandaar direct naar CURAÇAO** en New Orleans als volgt:

	Vertr. NEW ORLEANS	Aank. CURAÇAO	Aank. PARAMARIBO
SS. "DALVANGEN"	Sept. 13	Sept. 24	Oct. 2
SS. VESTVANGEN"	Oct. 6	Oct. 15	Oct. 23
SS. „DALVANGEN"	Oct. 27	Nov. 5	Nov. 13

	Vertr. PARAMARIBO	Aank CURAÇAO	Aank. MOBILE, ALA.
SS. "VESTVANGEN"	Sept. 17	Sept. 21	Sept. 29
SS. "DALVANGEN"	Oct. 8	Oct. 12	Oct. 20
SS. "VESTVANGEN"	Oct. 29	Nov. 2	Nov. 10

S. E. L. MADURO & SONS, Agenten.
De Ruyterplein 2. Telefoon No. 72 & No. 505.
JOHN G. EMAN, Agent Oranjestad Aruba.

PASSENGER AND FREIGHT SERVICE.
Next sailings from CURACAO:

to Pto. Colombia, Cartagena, Cristobal, Port Limon & Pto. Barrios:

SS. **"NICEA"**		Sept. 26
MS. **"CARIBIA"**	(12.300 Reg. Tons)	Oct. 4
SS. **"SYRA"**		Oct. 22
MS. **"CORDILLERA"**	(12 300 Reg. Tons)	Nov. 1

All vessels calling at Cristobal connect there with vessels to the Pacific Coast of South-, Central- and North America.
Through-Tickets are issued to any port on the Pacific and also to Havana, New Orleans and New York.

to EUROPE via Pto. Cabello, La Guaira, Trinidad and Barbados:

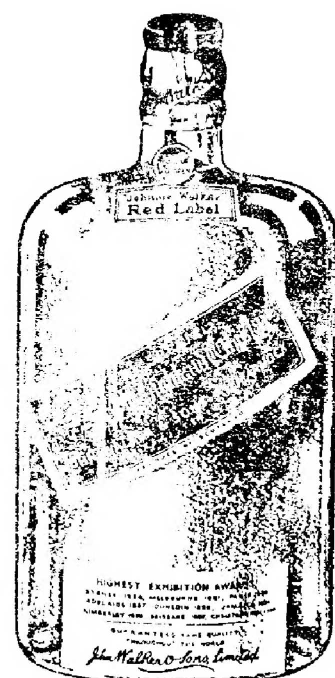
SS. **"KRETA"**		Oct. 6
MS. **"CARIBIA"**	(12.300 Reg. Tons)	Oct. 18
SS. **"NICEA"**		Nov. 3
MS. **"ORDILLERA"**	(12.300 Reg. Tons)	Sept. 17

Besides AMSTERDAM and HAMBURG our Passenger-Motorships call at SANTANDER, PLYMOUTH and CHERBOURG.

to MARACAIBO:
SS. **"ALEMANIA"** in connection with our outward and homeward vessels sails regularly to and from Maracaibo.
All further informations are gladly given at the Hapag-Offices.

EDWARDS, HENRIQUEZ & CO.
Curaçao, Tel. 106.
ARUBA TRADING Co., Aruba.

v. ROSSEM'S Poorters-Toeback
DE BESTE VARINAS

JOHNNIE WALKER
Geen betere WHISKY te verkrijgen
MORRIS E. CURIEL & SONS
Agenten.

Broedeieren

Witte leghorn 15 ct.
Eendaags Kuikens 40 ct.
Electr'sche Kunstmoeders.
Hendriksteeg 16.

Compañia Trasatlántica
(Spaansche Lijn.)

Eerstvolgende afvaarten van Curaçao:

naar Pto Colombia, Cristobal, PTO. LIMON, PTO. BARRIOS, HAVANA, NEW YORK, Cadiz en Barcelona:

SS. „MARQUES DE COMILLAS" 9-10 Oct. 9-10 Dec.

naar Pto. Cabello, La Guayra, STO. DOMINGO, San Juan, Canarias, Cadiz en Barcelona:

SS. „MAGALLANES" 18-19 Oct. 18-19 Dec.
SS. „JUAN SEBASTIAN ELCANO" 17-18 Nov. 17-18 Jan. 1935.

naar Pto. Colombia, en Cristobal:

SS. „JUAN SEBASTIAN ELCANO" 8-9 Nov. 8-9 Jan. 1935.

Passages naar New Orleans en andere plaatsen met overscheping in Cristobal, kunnen hier worden uitgereikt.

Alle inlichtingen te bekomen bij:

S. E. L. MADURO & SONS, Agenten.
De Ruyterplein No. 2. Telefoon No. 72 & 505.

THE NEW-ZEALAND SHIPPING CO., LTD., SHAW SAVILL & ALBION CO., LTD.,

SNELSTE VERBINDING MET PASSAGIERSBOOTEN TUSSCHEN CURACAO EN:

PANAMA & NEW-ZEALAND	SS. "RUAHINE"	(11.000 Ton)	(T)	19/20 Otc.
	SS. „MATAROA"	(12.500 Ton)	(C)	13/14 Nov.
	SS. „AKAROA"	(11.500 Ton)	(C)	11/12 Dec.
LONDEN & SOUTHAMPTON	SS. „AKAROA"	(15.000 Ton)	(C)	9/10 Oct.

C — Cabin Class — T — Toeriste Klasse

Cabin Klasse naar Panama	£ 7—10—0 (Minimum)
Toeriste Klasse naar Panama	5—0—0 „
Cabin Klasse naar New Zealand	42.— „
Toeriste Klasse naar New Zealand	28.— „
Cabine Klasse naar Engeland	30.— „
Toeriste Klasse naar Engeland	20.— „

PASSAGEPRIJZEN WORDEN BEREKEND VOLGENS DEN KOERS VAN DEN DAG.

S. E. L. MADURO & SONS, Agenten.
De Ruyterplein 2. Telefoon: No. 72 & No. 505.
JOHN G. EMAN, Agent Oranjestad Aruba.

EENIGE EN ALGEMEENE BEKENDMAKING.

Wij maken onze stroomverbruikers er op attent, dat de stroomkwitanties over de maand AUG. a.s. zonder uitzondering voor of op 24 SEPT. betaald moeten worden.

Alle na deze datum niet betaalde Kwitanties zullen door ons worden geïncasseerd, verhoogd met EEN GULDEN incassokosten.

Wij verzoeken onze verbruikers tijdig hun kwitanties te voldoen, ten einde ons niet te noodzaken tot afsluiting over te gaan.

ELECTRICITEITBEDRIJF.
CURAÇAO.

Bijblad van de „AMIGOE DI CURACAO" van 22 SEPTEMBER 1934.

SPORT-RUBRIEK.

Officieele Mededeelingen van „De Curaçaosche Voetbalbond."

Wedstrijd-uitslagen 16 September 1934.

1 klasse	TRAPPERS	—	VOLHARDING	1—0
	BISMARCK	—	M. S. V.	4—2
Zilveren Bal	R. C. C. 2	—	TRANSVAAL 2	5—2

Stand Competitie-wedstrijden per 9|16|'34

1ste klasse	Gesp.	Gew.	Gelijk	Verl.	Doelpunten voor	Doelpunten tegen	Punten
ASIENTO	8	6	1	1	11	4	13
TRAPPERS	9	5	2	2	11	6	12
R. C. C.	8	5	1	2	15	6	11
BISMARCK	9	4	3	2	11	7	11
HERCULES	8	3	3	2	5	2	9
TRANSVAAL	7	2	2	3	12	5	6
VOLHARDING	8	3	0	5	14	10	6
GO AHEAD	6	0	2	4	2	8	2
M. S. V.	9	1	0	8	6	38	2
Res. 1ste klasse							
R. C. C. 2	6	4	1	1	23	4	9
TRAPPERS 2	6	2	3	1	7	5	7
ASIENTO 2	6	3	0	3	10	10	6
VOLHARDING 2	5	2	1	2	7	7	5
* BISMARCK 2	5	4	0	1	12	6	4
TRANSVAAL 2	3	1	1	1	5	7	3
HERCULES 2	5	1	0	4	4	13	2
M. S. V. 2	6	1	0	5	4	18	2
Res. 2de klasse							
D. D. V. O. 2	3	3	0	0	7	2	6
AJAX 2	3	2	0	1	6	1	4
DE RUITER 2	3	1	0	2	4	7	2
ATLETICO 2	3	0	0	3	2	9	0

* 4 Winstpunten in mindering gebracht wegens het niet opkomen in den wedstrijd tegen "R. C. C." 2 op 2 April l.l. en tegen „Trappers" 2 op 10 Juni l.l.

WEDSTRIJD - PROGRAMMA.

Zondag, 23 September

MUNDO NOBO

Comp. 1ste kl.

ASIENTO — BISMARCK

Aanvang: 4.30 precies

Scheidsrechter: De Jongh

DE HOOP

Comp. 1ste kl.

GO AHEAD — TRANSVAAL

Aanvang: 4.30 precies

Scheidsrechter: Kranenburg

Comp. 1ste kl.

M. S. V. — R. C. C.

Aanvang: 3.15 precies.

Scheidsrechter: Dijk

Zondag, 30 September

Comp. 1ste kl.

HERCULES — R. C. C.

Aanvang: 4.30 precies

Comp. 1ste kl.

TRANSVAAL — TRAPPERS

Aanvang: 4.30 precies

Comp. 1ste kl.

ASIENTO — VOLHARDING

Aanvang: 3.15 precies

Zondag, 7 October

MUNDO NOBO

Comp. 1ste kl.

HERCULES — TRAPPERS

Aanvang: 4.30 precies

Res. 1ste kl.

R. C. C. 2 — TRANSVAAL 2

Aanvang: 3.15 precies

DE HOOP

Comp. 1ste kl.

GO AHEAD — M. S. V.

Aanvang: 4.30 precies

Res. 1ste kl.

BISMARCK 2 — VOLHARDING 2

Aanvang: 3.15 precies

Zondag, 14 October

Comp. 1ste kl.

ASIENTO — R. C. C.

Aanvang: 4.30 precies

Comp. 1ste kl.

TRANSVAAL — VOLHARDING

Aanvang: 4.30 precies

Res. 1ste kl.

HERCULES 2 — M. S. V. 2

Aanvang: 3.15 precies.

In- en Afschrijvingen.
Werkende Leden van 10 t/m 17 September 1934.

INGESCHREVEN:

„R. C. C." N. Prince, Frederikstraat 4; J. R. Prince, Niewindstraat 27; J. M. Daal, Schoolstraat 1; H. van Dinter, Frederikstraat 4; P. G. Löwenthal Waterfort 1 — per 10|9-'34

„Trappers" E. M. de Castro, Monte Verde M. 180; E. Lodewijk, Oranjestraat 30 — per 10|9-'34

„Transvaal" Cecil Jones, Monte Bellostraat 19. per 12|9-'34

De Buitengewone Algemeene Ledenvergadering tot wijziging der Statuten (voorstellen tot wijziging reeds in het bezit der Vereeningen) zal, inplaats van 1 September, gehouden worden op 9 October 1934. Plaats en uur van aanvang zullen nader worden bekend gemaakt.

Het Bondsbestuur stelt voor om het Bestuur van C. V. B. uit te breiden tot 9 leden. Candidaten van het Bestuur zullen nader aan de vereenigingen worden bekend gemaakt.

Het Bestuur.

DE NEDERLANDSCHE PADVINDERS-VEREENIGING.

AFDEELING WILLEMSTAD — CURAÇAO.

GROEP I.

GROEP-NIEUWS van

Maandag 24 September tot en met Zondag 30 September 1934.

Uit de Leiderskamer.

I. ALCALA behaalde de insigne's *TOLK* en *ZWEMMER* op 15 September.

ST. KENT behaalde het insigne *GIDS* op 15 September.

P. KENT tot 2e klasse verkenner geïnstalleerd op 14 September.

Alle drie een stevige linker.

M.

PATROUILLE-AVONDEN.

Voor *WOLVEN* en *HERTEN* op Dinsdag 25 September van 6.30 tot 7.30 uur.

Voor *ARENDEN* en *VOSSEN* op Woensdag 26 September, eveneens op de oude tijd.

(Vergeet de zangliedjes niet en houdt KIMSPEL in de Patrouille's.)

TROEPAVOND.

Vrijdag 28 September.

Om half zeven verzamelen bij DE GROENE WIGWAM.

(gymnastiekkleeding medenemen.)

Gymnastiektraining en spel-avond.

Verhaal: „TWAALF UUR 'S NACHTS."

(wees maar niet bang, o KAMPWACHT.)

TROEP-BIJEENKOMST.

Zondag, 30 September. Let op, let op.

VERZAMELEN OM 8 UUR 'S MORGENS.

(Patrouille's zijn voorzien van ingredienten, tot 't maken van een warme maaltijd voor twaalf uur middag).

TERUGKEER om 9 UUR 'S AVONDS.

OEFENING OP RONDE KLIP.

Uitzoeken van kampeerterrein en verkennersspelen aldaar.

DENK OM DE WEDSTRIJD VOOR DE PATROUILLEKAMERS EN DE TRAINING GYMNASTIEK.

Ie CURAÇAOSCHE WELPEN-HORDE WILLEMSTAD.

DINSDAG, 24 SEPTEMBER.

Om half vijf verzamelen bij DE GROENE WIGWAM.

HORDE-SPELEN . . . TOONEEL een GYMNASTIEK.

Zorg je seinletters goed te kennen, want er kan een seinwedstrijd gehouden worden, en wat komt daarin voor ?? L ? PAS OP.

ZATERDAG, 29 SEPTEMBER.

Om twee uur op het Rif present.

HORDE-SPELEN . . . TOONEEL en GYMNASTIEK.

GROOTE BERICHT-ESTAFETTE . . . VOETBALLEN.

Verhaal: MOWGHLI EN SHERE KHAN."

Na de bijeenkomst wordt er gezwommen.

Goede Jacht.

De oude wolf.

KAMPFILM.
(vervolg)

Dank zij de zorg van ons bestuur, arriveert op Donderdagmorgen, zoo tegen tien uur een tweede truck, n.l. die der Militaire politie, zoodat ook dien dag een gedeelte van het eiland verkend kan worden. Toch al staan de trucks nu klaar, de zwemplaats wordt zoo maar niet verlaten. Als je daarboven op de waranda bij de kleedkamers je photo's neemt, dan zie je daar beneden het zwemmen, duiken, springen, ploeteren, duikelen en plassen der vijf en zeventig enthousiastelingen, hoor je hunne opgewonden kreten vol blijde levenslust en geniet je zelve mee. Door de gastvrijheid van de heer Perret Gentil, hebben wij daar alle dagen vrij kunnen genieten.

Het kampvuur op Donderdagavond is wel het mooiste van alle kampavonden. Weinig bezoek en al spoedig een fijne stemming. Hoevele jongens komen niet naar voren onder 't licht der kampvuurkring en hoe draagt ieder op de zijn eigen wijze iets voor, zingt of vertelt. Daartusschen een gloedvolle, klankrijke stem, die zijne idealen uitzingt, terwijl zijn gedachten verwijlen bij dat kampvuur onder de indianen, ver daargínds, eenige jaren terug.

Vrijdag gaat de tocht naar Knip. 't Is bijna de laatste kampdag nu

Reeds om acht uur staan daar de patrouille's en nesten aangetreden voor het breken van de vlag. Ginds op de tafel staat het mede te voeren brood en de ingredienten voor 't verkrijgen van heerlijke drank gereed. 't Duurt dan ook niet lang of boven bij 't huis zijn de trucks bemand en gaat het werderom op verkenning uit.

De padvinderswagen rijdt als een aanhangmotor achter de welpentruck. Wat lijken onze jongere broertjes toch op verbaasde, opgewonden vogeltjes soms, als je ze zoo belangstellend overal heen ziet kijken. Maar al zijn ze met veertig, ze hebben pret voor tachtig en geregeld wordt door hen het zingen ingezet en dan achter mij uit volle borst voortgezet.

Steeds verder het eiland op, verandert het aspect der omgeving. Zoo langzamerhand komen wij in 't bergachtig gebied tusschen Sta. Cruz en Knip.

Heerlijk is het hier, steeds weer voel ik mij in deze omgeving vrijer en gelukkiger en als 't ware een knellende band afgenomen. Ook de Arubiaansche en Curaçaosche broers genieten, maar verlangen toch ook naar de kokosnoten van den heer Muscus, welke deze zoo gastvrij beschikbaar gesteld heeft voor de komenden.

Stoppen . . . . Zwemmen in de baai tusschen 't Lagoen en Knip. 't Is ideaal, vooral de hardloop-partijtjes langs 't strand en wat maakt 't je hongerig. Getuige even later de eetlust op Knip en 't roezemoezig bedrijf rondom de groote theeketels. De kleine „Portillo" zit in de boom en vermaakt zich den kampleider met takjes te plagen. Deze maakt aanstalten, op te staan, hem te pakken en in zijn zak te steken . . . tot groote vreugde van den kleine deugniet Dan is het kokosnotenfeest en . . . de terugtocht.

s' Avonds, na de maaltijd, het laatste kampvuur. 't Is de laatste maal voor dit jaar, dat wij hier zoo broederlijk bijeen zitten en dat geeft een bijzondere stemming. Oude kampherinneringen worden opgehaald en behaalde insigne 's uitgereikt. Dan als een bijzondere wijding aa dien avond wordt een verkenner geinstalleerd. Om negen uur klinkt de taptoe van de dijk en is de laatste kampnacht aangebroken. Spoedig is 't stil en branden slechts de kamplantaarns, flauw het duister verlichtende. Slechts af en toe is een schim der kampwacht zichtbaar. Alles veilig? Geen onheil? Dan gaat het liedje door mijn hoofd:

„Padvinders waakt voor de eer van je troep,
Dat haar geen vijand besluipt.
Dat geen spion in de donkere nacht,
Tusschen de wachtposten sluipt.
Dat wie daar slapen geen onheil genaakt.
Padvinders waakt. Padvinders waakt."

De laatste dag.

Zoo in den morgen heeft alles nog zijn gewone aanzien en menig heimelijke zucht wordt geslaakt, dat 't nu al afgeloopen is. Tegen de middag begint dan ook de complete afbraak. Reeds is de heer Cardoze met zijne helpers gearriveerd voor 't afbreken der electrische centrale en is de telephoonleiding met het welpenkampement verbroken. Niet lang daarna gaan ook de tenten neer. Dan is 't een pakken, zwoegen en sjouwen, alles gaat naar de vroegere fourage-afdeelingplaats, welke ook alreeds door nijvere handen afgebroken is. Spoedig zijn de twee groote trucks volgeladen en gaat 't steigend en klimmend de helling op naar boven. Ginds achter de cactus verfilmt de heer Ròb het geheele geval, evenals hij de opbouw verfilmde.

Als dan de beide trucks weer arriveeren voor de nieuwe, maar nu menschelijke lading, is 't afscheid bij het landhuis. Netjes staan allen in rijen aangetreden en wordt den plantage-eigenaar den heer Perrett Gentil het groot saluut gebracht. Drie luide hoera's klinken op, vertolkende den dank der kampeerders aan hun sympathieke gastheer en diens familie.

Dan gaat het stadwaarts, na nog een laatste blik op 't gindsche kampterrein, 't welk daar weer in volkomen rust ligt, alleen de herinnering dragende van tien mooie dagen vol klank, kleur en vroolijkheid.

Willemstad, 17 September 1934.

M.

Boekbespreking.

Drie romans van Albertine Steenhoff-Smulders, die in een tweeden druk verschenen.

Wij moeten eerlijk bekennen dat we eenigszins met den moed der wanhoop aan 't lezen togen. Was deze schrijfster niet uit den tijd? Als jongen, ja, toen ging het nog, maar nu? Voelde ik me niet te groot voor Steenhoff-Smulders? Waren die boeken niet hopeloos ouderwetsch? Geschikte lectuur voor oude dames en tandelooze opa's, die zweren bij den ouden tijd toen alles beter was dan nu?

Met een gelaten zucht begonnen we de boeken open te snijden en te lezen . . .

JAN VAN ARKEL: 't Was 'n soort openbaring. Het gansche romantische ridderleven van de Hollandsche gewesten der dertiende en veertiende eeuw, herleefde weer voor ons.

Geharnaste ridders treden weer in het krijt op het feestelijk tournooi. Statige burchtgravinnen en vroolijke jonkvrouwen slaan dit edele spel gade. Wij volgen dappere edellieden op hun kruistocht —, die tevens een boetedoening is voor hun zonden — om het Heilig Land aan de handen van den Muzelman te ontworstelen.

Naar Oostland willen wij varen.

Naar Oostland willen wij mee . . . .

Wij hooren weer het donker bolderend geluid van paarden, die over de valbrug rijden en het gekletter der hoeven op de binnenpleinen der kasteelen.

In de reusachtige vensternissen zitten de adellijke vrouwen kunstig borduurwerk te vervaardigen, onderwijl luisterende naar een oude monnik, die in een zware gebeeldhouwde zetel neerzittend, het leven van een Heilige voorleest.

Ridders en edellieden in huiselijk gewaad spelen het edele schaakspel, terwijl een dienende jonker wijn schenkt uit een kan, in de zilveren bekers.

Of we zien het gansche edele gezelschap opgetogen luisteren naar het guitaarspel en de heldere zang van een slanke troubadour. . . .

Weg was onze tegenzin. Was dat ouderwetsch? Neen! Dat was hoofsch en voornaam, dat was kleurrijk en weelderig, dat deed weldadig aan. Dit boek leest men met innige voldoening, met heimelijke trots tevens om de groote dagen van Hollands tallooze graven en baronnen, groot om hun moed, groot om den roem van hun geslacht, grooter nog om de waarachtige beleving van vele ridderdeugden.

* * *

EEN ABDISSE VAN THORN: Dit is de ontroerende geschiedenis van een jonge schoone jonkvrouwe, die door het lot voorbestemd scheen abdisse te moeten worden in een klooster van adellijke kanunnikessen en tevens vorstin van de tot de abdij behoorendeland-streek.

Echter meer geneigd tot een zaamheid en boetvaardigheid dan tot heerschen en gebieden, was haar hoogste wensch elders slotzuster te worden. Een vroom ridder, geheel onbekend met de toekomstplannen der edele jonkvrouwe, acht het zijn hoogste geluk, haar in zijn voorvadelijke woning te mogen binnenleiden. Reeds heeft hij, aangemoedigd door haar familie en begunstigd door de omstandigheden haar woord bekomen, als hij bemerkt, dat haar hart eenmaal vervuld van een hoogere liefde, toch onmogelijk tegelijk aan hem zal kunnen behooren.

Met waarlijk christelijke riddermoed trekt hij zich terug en besluit afleiding te zoeken voor de droefheid zijns harten in een kruistocht tegen de Turken. Nauwelijks op weg, wordt hij door eenige struikroovers overvallen en lafhartig vermoord. Twee dagen na zijn vertrek wordt zijn deerlijk gehavend lijk binnengebracht in het kasteel van den vorst-bisschop van Luik, den broeder van de „Abdisse van Thorn."

Een geschiedenis vol vromen moed en diepen godsdienstzin uit den tijd dat het nog vanzelf sprak, dat iedereen katholiek was.

Het speelt vlak voor de Reformatie, vlak na de uitvinding van de boekdrukkunst. Een smaakvol en waardig geschreven verhaal.

* * *

JACOBA VAN BEYEREN, dochter van Willem den Beyer, den volmaaksten ridder van zijn tijd. Bijgenaamd „Vrouwe Jacob, wegens haar sterke, heerschzuchtige natuur, leefde zij in zulk een rumoerigen tijd, ondervond zooveel verdriet, tegenslag en vernedering, dat zij werkelijk mannenmoed behoefde, om dit alles te kunnen verdragen. Geen vorstinne zonder blaam is zij geweest, maar ook geen wreede, onvrouwelijke Megera, maar een kind van haar tijd, de laatste vertegenwoordigster der ridderlijke wereld. Was haar wil van ijzer, haar hart was week en hartstochtelijk.

„En in de slotgracht van Teylingen ruischt het riet, vlier geurt er in de lichte zomernachten, en de maan beschijnt de verlaten bouwval even helder als zij eens de vensters van het vrouwenvertrek bescheen en de ranke vrouwengestalte die daar lief had en stierf: Jacoba, Hertoginne in Beyeren, erfdochter van Holland, Gravinne van Oosternant."—

Deze drie boeken kunnen wij warm aanbevelen om de interessante stof, de boeiende schrijftrant, die zich waardig aanpast bij den romantischen tijd, waarover geschreven wordt. De prijs van elk dezer boeken is f. 2,90.

Verkrijgbaar bij den boekhandel St. Augustinus, St. Thomascollege.

M. L.

Buitenverlichting bij avond.

Wil men in de avonduren met gasten gezellig in den tuin bij elkaar zitten of een partijtje organiseeren, dan zal men gewoonlijk voor het probleem komen te staan hoe men een feestelijke verlichting in den tuin of galerij kan verkrijgen. Het is inderdaad niet zoo gemakkelijk om hier met betrekkelijk eenvoudige en niet te kostbare middelen iets te bereiken wat origineel is en de bewondering der gasten opwekt.

Daarom geven we hier heel in het kort eenige wenken, welke het succes van menig avondfeest, de gezelligheid van veel intieme uren s'avonds buiten aanmerkelijk zal verhogen. Bijzonder geschikt voor stemmige buitenverlichting zijn de aardige, kleurige lampjes, die men om hun sprankelende effect algemeen „vreugde-vonkjes" noemt. Deze olijfvormige lampjes zijn verkrijgbaar in een serie van zestien stuks van allerlei kleur, vereenigd aan een lange stevige snoer. Men kan er guirlandes van maken langs muren of tusschen boomen, struiken of over het gras. De kleurenkeuze is groot, zoodat men steeds een combinatie vindt naar eigen smaak. De „vreugde-vonkjes" zijn rood, groen, blauw, roze, violet etc. afwisseleld dooreen, als groote glanzende edelsteenen of een regen van kleurrijk licht. Deze kleurige illuminatie-snoer zal de gezelige stemming belangrijk verhoogen.

Het behoeft geen betoog, dat men voor een goede kleurenkeuze zorgen moet. Ieder geval zal iets anders eischen: hier een gevarieerd contrastrijk, daar zachter licht met stemmige nuances.

Behalve met de „vreugde-vonkjes" bereikt men met een klein schijnwerpertje (b. v. Philips FLF of FLD, resp. met breeden of smallen lichtbundel) vaak heel mooie en verrassende effecten. Men kan er zoowel een gedeelte van den tuin als den gevel van het huis mede verlichten. Ook kan men er een gekleurde lamp in plaatsen, die met behulp van den schijnwerper een spuitende fontein tot een waren robijnenregen omtoovert.

RADIO-BERICHTEN.

Snelle toename van het aantal luisteraars in Australië.

In Australië heeft den laatsten tijd een onverwacht snelle toename van het aantal luisteraars plaats gehad

Men brengt dit in verband met de uitzending van de cricket-matches tusschen Engeland en Australië, waarvoor een buitengewoon groote belangstelling bestond.

Nieuwe zending en oude muziek in Afr ka.

De nieuwe zenders van de Afrikaansche stations Bulwayo en Salisburg zijn met hun proefuitzendingen op korte golf begonnen. Men verwacht dat de leiding zal trachten in de programma's o.m. propaganda te maken voor de inheemsche muziek, die van invloed zou kunnen worden op de ontwikkeling van de moderne muziek in Europa en Amerika.

Ziekenhulp op zee.

In de mogelijkheid zieken op zee te helpen, ligt een der eerste en belangrijke verdiensten van de radio buiten het gebied van den omroep. Talrijke menschenlevens worden daardoor gered. Zoo ontving onlangs de boot „Monawai", varende tusschen Sydney en Wellington, een radio-telegramafkomstig van de zich in de nabijheid bevindende Finsche bark „Favell", meldend, dat een der opvarende ernstig ziek was en men om assistentie verzocht Kapitein Davey veranderde terstond van koers en voer zoo snel mogelijk de bark tegemoet. Ter plaatse gekomen, zette de „Favell" een sloep uit, die de zieke aan boord van de „Monawai" bracht. Dit schip vervoerde den patient nog tijdig naar Sydney, waar hij terstond in het hospitaal werd opgenomen.

De radio belasting in Frankrijk.

De „Confédération Française des Auditeurs de la Radiodiffusion" heeft aan de regeering een verzoek gericht om alles in het werk te willen stellen, dat, overeenkomstig de wet op de radio-belasting, de baten uit deze belasting uitsluitend voor omroepdoeleinden zullen worden aangewend.

Concerten op het forum romanum.

Binnenkort zullen eenige beroemde Italiaansche dirigenten, zooals Molinari, De Sabata, Serafin, Mascagni e. a. een reeks concerten leiden, die door het symphonie-orkest „Augusteum" in Rome op het Forum Romanum zullen worden gegeven. Verschillende dezer uitvoeringen zullen over de Italiaansche zenders worden verbreid.

Nieuwe Poolsche zender te Thorn.

Met den bouw van den nieuwen Poolschen krachtzender te Thorn is dezer dagen een aanvang gemaakt. Rond Kerstmis van dit jaar hoopt men reeds het station in bedrijf te hebben. De ijzeren antenne-torens worden 147 m hoog.

Kan de radio-omroep oorlog voorkomen?

Onder dezen titel werd door Brigadier-Generaal Groves en Sir Norman Angell in „World Radio" eenige artikelen aan een beschouwing over de taak van den radio-omroep ter bevordering van de internationale toenadering en de wereldvrede gewijd. Een Fransch journalist merkt hierbij op, dat de radio-omroep o.a. door het staatstoezicht zich wel onmogelijk kon vrijmaken van zekere nationale tendenzen, doch niettegenstaande dat ongetwijfeld in de toekomst door haar opvoedende kracht een zeer gewichtige rol tot handhaving van den vrede en verbroedering der volkeren te vervullen heeft.

De radio-installatie van de „Maxim Gorky".

Het groote Russische vliegtuig, de „Maxim Gorky" heeft een zend-installatie aan boord met een actie-radius van 2000 km, verder een kortegolfzender en een versterker, met behulp waarvan men zich vanuit het vliegtuig op een hoogte van 1000 M. over een afstand van 12 km. kan verstaanbaar maken. Hiertoe zijn enorme luidsprekers onder de vleugels van het vliegtuig bevestigd. Bovendien beschikt men aan boord over verschillende ontvanginstallaties, waarvan een speciaal voor de meteorologischen dienst is bestemd.

Een bokser als radio-zanger.

Voor een der Engelsche zenders zal de bekende Iersche zwaargewichtboxer Jack Doyle binnenkort als zanger optreden. De bonte avond, waaraan hij medewerkt, is getiteld „International Café."

De voornaamste Portugeesche particuliere zender buiten bedrijf.

Een dezer dagen heeft Kapitein Jorge Botelho Moniz, de leider van de Portugeesche particuliere omroepvereeniging „Radio Club" het voornemen tot sluiting van den aan deze vereeniging behoorenden zender CTIGL bekend gemaakt. Sinds 1 Augustus zijn de uitzendingen gestaakt. De reden hiervan is de oprichting van den Portugeeschen nationalen zender en den staatsomroep, die het voortbestaan van van de „Radio Club" vooral financieel zeer bemoeilijkt. In een van de laatste uitzendingen heeft Kapitein Moniz nog het goed recht van den particulieren zender verdedigd. Een staatssubsidie werd door hem van de hand gewezen, aangezien dit naar zijn meening de vrijheid van beweging der vereeniging te zeer belemmeren zou. Wel deed hij nog een beroep op de luisteraars, wie bij een zeer belangrijke vermeerdering van het aantal leden en den financieelen bijstand, de heropening van den zender in den herfst van dit jaar in het vooruitzicht werd gesteld.

Een half uurtje voor de jongelui.

Zooals verschillende andere omroepen leggen Radio-Paris en andere Fransche stations er zich reeds lang op toe aan een bepaald groepje van hun luisteraars nu en dan een extra-half-uurtje te besteden. Naast de uitzendingen voor de vrouw en het kind is onlangs ook "een half uurtje voor de jongelui geboren.

Waarom een Duitsche radio-tentoonstelling?

De leider van den Duitschen rijksomroep heeft in een onlangs in de Duitsche pers verschenen artikel een antwoord gegeven op de vraag: "Waarom een Duitsche radio-tentoonstelling?". Hij zeide daarin, dat de aanstaande radio-tentoonstelling te Berlijn niet gehouden werd met commercieele bedoelingen, doch voor de Duitsche luisteraars. Het Duitsche volk moet even noodzakelijk als lezen en schrijven, de radio-uitzendingen kunnen beluisteren.

Radio onder den grond.

Bij wijze van proef heeft men het ondergrond-station van Chatelet te Parijs met een radio-installatie uitgerust, welke den wachtenden reizigers het programma van een Franschen zender doorgeeft.

Aanstaande uitbreiding van het Engelsche programma.

De Engelsche omroepvereeniging B. B. C. zal in den komenden herfst en winter iederen Zaterdagavond concerten vanuit de „Music Hall" te Londen uitzenden en wel over den binnenkort in bedrijf komende krachtzender van Droitwich. Naast deze speciale uitzending zullen de Nationale en Regionale zenders nog een eigen programma doorgeven.

Toulouse houdt een wijn-dag.

Binnenkort zal Radio-Toulouse een wijn-dag organiseeren. Het origineele radio-Bacchanaal zal bestaan uit muziek en voordrachten aan dezen drank gewijd. Voorts zal een raportage worden gegeven vanuit de wijnkelders van het beroemde klooster van Saint Michel te Gaillac, waarin de luisteraars iets zullen vernemen over het bereiden en verzorgen van den drank.

Het gevaar van metalen fittingen.

Het komt herhaaldelijk voor, dat we door het onvoorzichtig beetpakken van een lamp in aanraking komen met het contactdeelen en de stroom door ons lichaam gaat. Ieder heeft dit wel eens ondervonden, maar in den regel staan we op een voldoend geïsoleerden bodem van hout, linoleum, enz., zoodat we alleen een onaangename gewaarwording krijgen zonder dat de stroom nadeelige gevolgen heeft of doodelijk is.

Anders is het gesteld wanneer iemand goed geleidend met de aarde verbonden is; dan is de aanraking, van een onder stroom staand deel van een lamp levensgevaarlijk. Dikwijls hooren we dan ook het bericht, dat iemand in een bad of vochtigen kelder door den electrischen stroom gedood werd.

Bij een goed geconstrueerde koperen fitting is de buitenste metaalmantel geïsoleerd, doordat de porceleinen ring er voor zorgt, dat deze niet in aanraking komt met de huls van de lamp. Maar door het breken van den porceleinen ring, door een montagne-fout of door het loswerken van geschroefde deelen, kan steeds contact tusschen huls en metalen mantel ontstaan, met het gevolg, dat de laatste onder stroom komt. De oorzaak van veel ongelukken is verder gelegen in het feit dat de porceleinen ring de koperen huls van de lamp onvoldoende omsluit, zoodat tusschen glas en ring een deel van deze huls zichtbaar is. Deze staat onder stroom en hoe licht pakt men een lamp niet eventjes bij de fitting beet en rust een vinger hierop! Het ongeluk ligt ook hier in een klein hoekje.

Het is dan ook een feit, dat de meestal gebruikte lampfittingen van geel koper niet voldoen aan de eischen, die de veiligheid stelt.

Onder alle omstandigheden stroomvrije lampfitting moet uit een isoleerende stof bestaan. Uitwendige metaaldeelen zijn dan ook uit den booze, omdat deze altijd op een of andere manier in aanraking kunnen komen met inwendige, niet geïsoleerde deelen. Verder moet de fitting de geheele huls van de lamp onsluiten, zoodat bij het inschroeven, aanraken hiervan onmogelijk is.

Zeer aan te bevelen zijn de veiligheidslamphouders, die vervaardigd zijn uit „Philite",een isoleerende stof, die ook gebruikt wordt voor de stekkers, stopcontacten en andere onderdeelen.

Het is bestand tegen hooge temperaturen, practisch onbreekbaar en niet hygroscopisch. Bovendien kan de uitvoering van deze glanzende, donkerbruin gemarmerde fittingen zeer smaakvol zijn. Het oog wil ook wat en hoe hinderlijk is niet dikwijls de leelijke geelkoperen fitting met den groven porceleinen rand in een overigens mooie lamp, hetgeen vooral bij staande lampen gewoonlijk zeer onaangenaam opvalt.

Het bezoek van de Panchen lama aan Shanghai.

Bij het bezoek van de Panchen Lama aan Shanghai heeft men voor de eertse maal de hulp van de moderne techniek ter assistentie van de oude ceremoniën ingeroepen. Voor het stadhuis van Groot-Shanghai, waar de begroeting der Chineezen van den Heiligen Monnik uit Thibet plaats vond, waren door Philips een microfoon-installatie en luidsprekers opgesteld. Met behulp hiervan richtte zich de Panchen Lama tot de groote menigte van Chineezen, welke op het plein was samengestroomd en sprak hij over de vergadering zijn zegen uit.

Varia.

In Amerika heeft men, tot wanhoop der verzamelaars, een fabriekje ontdekt, dat bestond van het vervalschen van vlinders.

Te Maritzburg heeft men het origineele document gevonden van het verdrag, dat op 21 Juni 1837 is gesloten tusschen Dingaan, den koning der Zoeloes en den koning van Engeland, waarbij heel Natal aan Engeland was afgestaan.

De Amerikanen staan aan den kop wat betreft het verbruik van zeep, met 23 pond per hoofd en per jaar. Holland komt op de tweede plaats met 22 pond.

Een nieuwe wet in Japan verbiedt, zonder uitzondering, alle spelen waarbij het om geld gaat.

De Duitsche export van mondharmonika's is tegen het voorjaar met 60 percent gestegen. In de vier eerste maanden van het jaar werden 6.10 millioen stuks uitgevoerd.

De Amerikaansche componist G. Gardner uit Harrisburg heeft een opera „Amerika" geschreven, waarvan de opvoering 36 uren duurt. Aan een opvoering heeft men zich echter nog niet gewaagd.

De Egyptische regeering heeft bevolen, dat alle Egyptenaren zich achternamen moeten aanschaffen ten einde aan de, door het veelvuldig voorkomen derzelfde voornamen, ontstane verwarring een einde te maken.

Het grootste orgel ter wereld bevindt zich in Atlantic-city in de Vereenigde Staten. Deze reus bevat 32.882 pijpen. Het op een na grootste orgel bezit St. Louis met 10.000 pijpen.

In de goudmijnen van Altai (U.S.S.R.) heeft men twee klompen goud gevonden waarvan de een 3663 gram weegt en de tweede ruim een Kgr.

Groenland is het eenige land ter wereld, dat meer dan 600 kerken heeft, gemaakt van ijsblokken.

Een der rijkste menschen ter wereld is de Engelsche hertog van Westminster, wien een groot deel van het centrum van Londen toebehoort.

In de Europeesche wateren worden jaarlijks meer dan een milliard haringen gevangen.

Het derde eeuwfeest van de Académie Francaise zal in Juni 1935 gevierd worden.

Australië heeft het auteursrecht van litteraire werken van 30 tot 50 jaar verlengd.

Ieder jaar worden er in Engeland 40.000 vrouwen en meisjes als "vermist" opgegeven. Een groot percentage echter komt later nog wel weer terecht.

In het district Szametuly in Posen, is een goed geconserveerd kerkhof ontdekt, dat dateert uit een tijdperk van 500 jaar voor Christus

Twaalf percent van de verstrekte rijbewijzen in Engeland zijn in het bezit van dames.

De langste waterleidingbuis ter wereld bevindt zich te New-York. Zij is 35 Klm. lang en elken dag loopen er 4½ milliard liter water doorheen. 2500 arbeiders zijn drie jaar lang bezig geweest met den aanleg ervan.

Londen's oudste theater is het Theatre-Royal, Drury Lane „Contry Mouse." Het eerste gebouw werd opgericht onder Karel II en brandde tweemaal af. Herbouwd in 1674 werd het weer afgebroken en herbouwd in 1791. Het brandde in 1809 af en werd voor de vijfde maal opgebouwd in 1812.

Het achtste eeuwfeest van Sint Norbertus' dood en van de stichting der Abdij „Berne" werd dit jaar in Heeswijk (N. B.) gevierd van 31 Juli tot 3 Augustus; beide feiten dateeren van het jaar 1134. De eerste drie dagen van het feest werden toegewijd aan voordrachten over den Heilige, zijn leven, zijn Orde, zijn idealen, gehouden door professoren der katholieke universiteit van Nijmegen en anderen. Hoewel verwoest door de Protestanten in de dagen der vervolging, heeft de abdij Berne haar bestaan acht eeuwen onafgebroken voortgezet. Het feit dat Zuid-Nederland zoogoed als geheel katholiek is, is voor een deel te danken aan de zonen van Norbertus. Vijf Nobertijnen stierven als martelaren voor hun geloof onder wie de H. H. Adrianus en Jacobus van Gorcum. De abdij Berne is steeds getrouw gebleven aan haar Motto: Berna ut lucerna (Berne is een licht). De priesters der oude abdij hebben steeds het licht des geloofs laten schijnen in de duistere dagen der Calvinistische suprematie. Zij hebben missies gevestigd in de Vereenigde Staten van America en in Britsch Indië. Ook de oude abdij van Windberg in Beieren is door hen opnieuw bevolkt.

Zij hebben verschillende staties in Brabant en twee colleges te Heeswijk en Gemert.

De priester W. Beall in Canada is een kruistocht begonnen voor de verbetering der filmen voor de kinderen. Het spreekt van zelf dat deze kruistocht zeer veel overeenkomst heeft met de Catholic League of Decency in de Vereenigde Staten. In een pamflet, kort geleden uitgegeven, geeft hij overtuigende bewijzen voor de hervorming van de Ontario Board of Censors, waardoor de kinderen van Canada beter beschermd worden tegen fims, welke hun jeugdig verstand bederven. Het is echter nuttig hierbij op te merken dat de groote verantwooding niet alleen berust bij de officieele censoren, maar meer nog bij de ouders, die hun kinderen van dergelijke voorstellingen moeten verwijderd houden, en zonder wier medewerking elke kruistocht voor het goede schipbreuk zal lijden.

De millioenen protesten van de vereenigde katholieken, protestanten en joden in de V. St. hebben reeds een groot succes. Van af 15 Juli worden alle films, gemaakt in de groote studios waar Will Hays aan het hoofd staat, gemerkt met een „Certificate of Purity." Joseph I. Breen een katholiek en eerste assistent van Hays, heeft geconfereerd met de commisie van bisschoppen in Cicinnati en is benoemd tot „Censor-Koning," zijn uitspraak is albeslissend. De bedreiging van de Warner Brothers Company c. s. om 475 theaters van Philadelphia te sluiten als de katholieken met hun stoken niet ophouden is een groot bewijs van ons toenemend succes. Zooals men weet is de president van de League of Decency de Dominicaner aartsbisschop van Cincinatti Mgr. Mc Nicolas.

Een onderzoek, ingesteld door den Franschen schrijver Ernest Nello toont aan dat alle relikwiën van het H. Kruis des Zaligmakers, door de kerken en particulieren over de geheele wereld bewaard nog geen tiende gedeelte vertegenwoordigen van het gansche H. Kruis. Dit onderzoek werd ingesteld om de beweringen te weerleggen van zoovele anti-Katholieke schrijvers dat „vijftig menschen niet al het hout zouden kunnen dragen hetwelk de katholieken zich indenken als een waar achtig deel van het H. Kruis.

Koning Leopold III en Koningin Astrid van België, ook de Koningin moeder hebben een deel van hun juweelen afgestaan voor de versiering van een antiek Maria-beeld. Dit beeld was aan de Kerk van Alsemberg bij Sophia ten geschenke gegeven door de dochter van de H. Elizabeth van Hongarije toen zij getrouwd was met den hertog van Brabant. Door deze gift wilde de koninklijke familie deelnemen aan de plechtige kroning van dit beeld in Augustus, welke plechtigheid gevierd werd door den kardinaal-aartsbisschop van Mechelen Mgr. Van Roey.

Degenen die met verachting neer zien op hun evennaaste, omdat zij zelven een hoogere positie bekleeden in de maatschappij, mogen zich de woorden herinneren, welke Zijn Heiligheid de Paus kort geleden gesproken heeft bij een audientie, verleend aan 2000 straatvegers van Rome.

„Uw woordvoerder—zoo zei Pius XI sprak over de nederigheid van uw werk, en Wij wenschen u te zeggen dat geen werk nederig is in den zin van minderwaardig. Elk werk dat eerlijk is en nuttig is eerwaardig.

Indien wij een relatieve graduatie zouden aanleggen tusschen werk en werk, dan zou zijn juiste maatstaf zijn: eerlijkheid en nuttigheid. In dat geval zijn er weinig werken zoo nuttig als het uwe. Wat zou een schoone en rijke stad zijn als zij niet helder is en haar straten verwaarloosd worden?

De algemeene raad van de Seine is een vergadering van honderdtwintig leden, die de algemeene belangen van Parijs en voorsteden controleeren. Als president dezer vergadering is onlangs gekozen Augustin Beaud, een vurig katholiek en een der directeuren der katholieke syndicaten van de Fransche hoofdstad.

Paus Pius XI is de eigennaar geworden van een penhouder, vervaardigd uit syntetisch rubber, waarvan de formule ontdekt is door den Z. E. Julius Nieuwland C.S.C., professor aan de universiteit "Notre Dame" in de Vereenigde Staten. De penhouder werd Z. Heiligheid aangeboden bij een audientie, verleend aan dezen geleerden chemist en uitvinder, waarna de Paus hem gelukwenschte en zijn werk zegende.

Een hospitaal voor melaatschen, waarin 10 000 patienten kunnen verzorgd worden zal opgericht worden op de Hamalaya bergen, op een hoogte van 3.283 voet tusschen de half wilde Garos op de grenzen van Indie en Burma. Het plan is eenige weken geleden aangekondigd door den toekomstigen stichter Mgr. Louis Mathias, apostolisch perfect van Assam. Hij is op 't oogenblik in Europa om de noodige hulp voor de verwezelijking van zijn plannen te vinden. Het vorig jaar was de bisschop in Tura, omringd door meer dan honderd geheel misvormde melaatschen, die hem op de meest hartverscheurende wijze smeekte hen ter hulp te komen. Assam, dat in 1922 slechts 5000 katholieken telde, heeft er thans 35.000. 12 inboorlingen studeeren aan het groot seminarie voor priester en het klein seminarie telt 32 studenten.

Een studie van de statistieken leert ons dat het grootste deel der 756 500 automobielongelukken in de Vereenigde Staten gedurende 1933 geschied zijn op rechte, droge wegen, bij helder weer, terwijl de wagens goed in orde waren en bij personen met een routine van minstens één jaar. 75% van deze chauffeurs waren tusschen de 25 en 64 jaar oud. Het grootste gedeelte derhalve van de 30 000 dooden en 850.000 gewonden moet dus toegeschreven worden aan schuldige onvoorzichtigheid. Een recente analyse, door het Nationale Bureau voor veiligheid opgemaakt toont aan dat de volgende acht oorzaken de ongelukken te weeg brachten. 1) Te vlug rijden was oorzaak van drievierde van alle ongelukken. 2) door niet te remmen bij zijwegen. 3) door niet rechts te houden. 4) Door andere wagens in de zelfde richting te willen passeeren terwijl het uitzicht belemmerd was. 5) door niet te remmen in de nabijheid van voetgangers. 6) door een wagen, in dezelfden richting, rechts te passeeren. 7) onwetendheid van veiligheidsmaatregelen. 8) door te parkeeren op gevaarlijke plaatsen. Als de chauffeurs aan deze acht nuchtere regels willen gehoorzamen, dan zullen de ongelukken met alle treurige gevolgen spoedig tot een minimum gereduceerd worden.

Miss Mary C. Mc Swiney, onderwijzeres in de hoogere klassen van een gouvernementsschool in Boston, schrijft in het onderwijzersblad van die stad dat het gebrek aan godsdienst-onderricht in de openbare scholen de hoofdoorzaak is van het toenemen der criminaliteit.

In een artikel met opschrift "The Castle on the Quicksands." Het kasteel op het drijfzand, vraagt zij voor het onderrichten van godsdienstige principeën in de openbare scholen en verklaart dat zonder godsdienstonderricht het onmogelijk is om moreele karakters te vormen. Zij zegt, dat „misschien uit vrees om de schoone bloem van verdraagzaamheid te vernietigen door secretarische tweespalt, Horace Man in ongeveer 1840 het godsdienstonderricht als leervak afschafte op de openbare scholen. Dit plan kon in dien tijd succes hebben toen de leeraren Godvreezende mannen en vrouwen waren, doordrongen van den geest des geloofs en dit indirect ook in de harten hunner leerlingen plantten. Maar bij de verzwakking van het ouderlijk gezag en van hun invloed op godsdienstig gebied ontbreekt daar ook het noodige geestelijke onderricht. Kinderen zijn sluw genoeg, zoo schrijft zij verder, om als onbelangrijk te beschouwen, wat door de ouders verwaarloosd wordt. Wanneer het nu ook nog in de school nagelaten wordt, dan moeten de kinderen de godsdienst als iets minderwaardig gaan beschouwen.

Met de openbare scholen, waar dergelijk onderricht verboden is bij de wet, ziet de staat zich thans geplaatst voor een stroom van ongeloof en ontaarding en met het komend barbarisme zal ook de verdraagzaamheid, door Horace Mann zoo geliefkoosd ten grave Dalen."

In Spanje is een jaarlijksche prijsuitreiking vastgesteld voor Katholiek journalisme. Een geldelijke belooning wordt aan dengene geschonken, die het meest heeft bijgedragen in dienst van de kerk voor de verspreiding van de onderrichtingen des Pausen en der hierarchie om op deze wijze de aanhankelijkheid en gehoorzaamheid aan den Paus en de hierarchie te bevorderen. Dit is tevens een bijdrage tot de ontwikkeling der Katholieke Actie en een hulp voor de godsdienstige ontwikkeling van het volk.

De belooning, welke de Miguel Baygual-Angela-Bas prijs genoemd zal worden, bedraagt 30.000 pesetas en zal elk jaar op de Katholieke journalisten dag bekend gemaakt worden.

Volgens W. Ward correspondent van de London Universe voor postzegelverzamelaars, trekt het verzamelen van katholieke zegels meer en meer de aandacht der liefhebbers. Het aantal van dergelijke zegels neemt snel toe; vanaf 1900 zijn er meer dan 1.100 in omloop gebracht. Het vorig jaar hebben 27 landen 132 zegels uitgegeven van bijzonder katholiek belang. Voorop staan de zegels van het Vaticaan met het portret van den Paus en van het jubeljaar, verder de Italiaansche zegels van het jubeljaar. Een Belgische zegel herdenkt de herstoratie van de Cistercienser Orval Abdij en heeft als beeltenis de H. Maagd met het goddelijk Kind. Een ander prachtig werk is — zegt W. Ward — de reproductie van Metejko's meesterwerk in het Vaticaan: de bevrijding van Weenen, voorstellend Sobieski, die zijn zoon naar den Paus zendt om het groote nieuws, Europa's bevrijding van het Mohamedanisme, mee te deelen.

Dit is afgebeeld op den Poolschen postzegel van 120 zolty.

De H. Bernardus en verschillende Belgische prelaten werden afgebeeld op de Orval-Abdij zegels. De H. Antonius stond op een Portugeesch zegel en de H. Martinus op een Duitsche Kerstmis „[illegible]" zegel.

De aartsbisschop van San Domingo Mgr. Fernando Merino staat op elf Domincaansche zegels; bisschop Tarvast van Abo op een Finsche Roode Kruiszegel en een van de Oostenrijksche zegels herdenkt de overwinning van Weenen door een voorstelling van den pauselijken legaat Mgr. d' Aviano. Beroemde missionarissen zijn evenzoo vereeuwigd op zegels van San Salvador en Mexico. De priester Gregorius Girard staat op de Zwitsersche liefdadigheidszegels voor 't kerstfeest der kinderen; Dominicaner paters op zegels van Monaco en op een van Brazilie' binnenlanden 'n priester die vermaant tot "kracht en sterkte". Achttien kathedralen zijn voorgesteld op 26 verschillende zegels van de Saar, Monaco, Argentinië, Vaticaansche Staten, Polen, Andorra, Haïti, Oostenrijk, Czechoslovakije, Belgie, Portugal en de Philippijnsche Eilanden. Het hoofdaltaar van de Maria-kathedraal te Cracow is gedrukt op een zegel dat het vierde eeuwfeest herdenkt van Wit Stotz dood, een heroemden Poolschen beeldhouwer. Een ander Poolsch zegel herdenkt het vijftiende jaar van haar onafhankelijkheid. Onder de Kerstmis-zegels voor Kinderenfondsen zijn ook Oostenrijksche, Engelsche, Hollandsche en Italiaansche zegels.

W. Ward vermeldt eveneens de befaamde Russische anti godsdienstige postzegels, die echter vervangen zijn door portretten van hun leiders dank zij het krachtige en succesvolle protest der Vaticaansche Stad, en van den koning van België, gesteund door de ambassadeurs van vele landen.

Aankomst en Vertrek der schepen in de week van 23 — 29 September 1934.

S.S.	Aank.	Van	Vertr.	Naar
Falcon	23	Maracaibo	23	New-York
El Libertador	23	Maracaibo, Aruba	24	Aruba, Maracaibo
Simon Bolivar	23	Amsterdam	24	P. Limon
Daytonian	23	Liverpool, Londen	24	Cristobal
Colombie	24	Le Havre	24	P. Limon
Dalvangen	24	New-Orleans	24	Paramaribo
Baralt	25	St. Kitts, St. Eustatius, Saba, St. Martin, Bonaire	—	Curaçao
Sesostris	25	Hamburg	25	P. Barrios
Alemania	—	Curaçao	25	Aruba, Maracaibo
Astrea	26	New-York	26	Aruba, Maracaibo
Midas	26	P. Rico, S. Domingo	—	Curaçao
Atlas	26	Havens v. P. Rico & Haiti	27	Havens van Haiti & P. Rico
El Libertador	27	Maracaibo, Aruba	27	Aruba, Maracaibo
Costa Rica	27	P. Limon	27	Amsterdam
Heinz Horn	27	Cartagena	27	Hamburg
Miranda	—	Curaçao	28	Maracaibo
Damsterdijk	28	Londen	28	Cristobal
Amor	28	Aruba, Maracaibo	28	New-York via P. Cabello
Baralt	—	Curaçao	29	Bonaire, St. Thomas, St Martin, St. Eust., St. Kitts
Midas	—	Curaçao	29—30	P. Rico, S. Domingo